

PIARISTA DIÁK

A MAGYAR PIARISTA DIÁKSZÖVETSÉG LAPJA

72. szám

2011. március

2011. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉS ÖSSZEHÍVÁSA

Kedves Barátaim, Öregdiáktársaim!

A Magyar Piarista Diákszövetség Választmányának döntése alapján Szövetségünk évi rendes közgyűlését 2011. április 9-én szombaton délelőtt 9 órára összehívom. Helyszíne a Budapesti Piarista Gimnázium tornaterme (Bp., VIII. Mikszáth Kálmán tér 1.). A fenti időpontban megállapított határozatképtelenség esetén a közgyűlést azonos napirendi pontokkal 2011. április 9-én szombaton 10 órára, azonos helyszínre ismételten összehívom. Ez a közgyűlés már a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A közgyűlés megkezdése előtt az első emeleti kapornában szokás szerint szentmisén veszünk részt. További részletekről a <http://www.diaksov.piar.hu> honlapunk és a hírlevelünk segítségével értesülhatsz megfelelő időben.

Kérem, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjete meg!

A közgyűlés napirendje:

- Megnyitó, a levezető elnök megválasztása.
- Napirend elfogadása.
- Elnöki beszámoló, munkaterv – vita és szavazás az elfogadásáról.
- Választmányi elnöki beszámoló, munkaterv – vita és szavazás az elfogadásáról.
- Pénzügyi beszámoló és közhasznúsági jelentés ismertetése.
- Az Ellenőrző bizottság jelentése, vita és határozathozatal.
- A 2011. évi költségvetés ismertetése, vita és határozathozatal.
- Kitüntetések átadása.
- Egyéb hozzászólások, javaslatok.
- Zárszó.

A közgyűlést agapé követi.

Várgedő Tamás, a Választmány elnöke

A 2010. ÉVI KÖZGYŰLÉS ÓTA VÉGZETT MUNKA RÖVID BEMUTATÁSA ÉS A KÖVETKEZŐ IDŐSZAK FŐ FELADATAI

ELNÖKI BESZÁMOLÓ

Az elnökség fő törekvései a lezáródó időszakban

Alapszabályunknak megfelelően a Piarista Diákszövetség mindenkor választott vezetésének fő feladata, hogy helyi és országos szinten segítse az öregdiákok kapcsolattartását egymással, Alma Matereikkel és a Piarista Rendtartománnyal. Mindezt lehetőség szerint nem csak a mai, hanem a történelmi Magyarország területén megtalálható piarista öregdiák-közösségek esetében is szorgalmazzuk. Az országos elnökség további törekvése, hogy megjelenítse, képviselje az egyesületbe tömörült piarista öregdiákokat a közvélemény előtt és támogassa a Piarista Rend és Iskolák fenntartható működését, szellemiségének érvényesülését. Az

országos vezetés felelőssége, hogy mindez a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, szervezeten és a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználására törekedve történjen.

A diákszövetségi élet és kapcsolattartás támogatása

2010-től kezdve a diákszövetségi források felhasználásában elsőbbséget kap a tagozati működés támogatása. Eszerint a szabadon elkölthető források kétharmadát a tagozatoknak szánjuk, és csak egyharmadát fordítjuk a közös, központi tevékenységekre. A tagozati támogatás felét létszámarányosan törekszünk a tagozatoknak biztosítani, másik felét pályázati formában, tagozati szervezésű programokra, utólagos elszámolással folyósítjuk. Az első pályázat eredményesen lebonyolódott, és minden (!) szabályosan benyújtott tagozati pályázat elnyerte a kért összegű támogatást. Összesen közel egymillió forintot osztottunk így fel. Nem pályázott minden tagozat. Ennek oka, hogy egyes tagozatok mű-

ködése jelenleg nem forrásigényes, mert nem szerveznek költséges programokat. A másik ok, hogy egyes tagozatok programjaikat más forrásokból finanszírozzák. Öröndetes, hogy a pályázatokból egyértelműen kitűnik a fiatalok aktív részvétele diákszövetségünk életében például Nagykanizsán, Piliscsabán, Vácott, de jól látszik általa az idősebb generációk vitalitása is Mosonmagyaróváron, Tatán, Vácott. Személyesen is megtapasztaltuk, hogy továbbra is aktív élet folyik a Kecskeméti Tagozat keretei között, és a veszprémiek is példamutató öregdiák életet élnek.

Munkacsoportjaink között nagy örömünkre igen aktív a Sík Sándor Kórus. Kiválóan és nagy népszerűséggel működik a Piartours. A fiatalok egyik kapcsolódási pontja, a Barátok Útja Munkacsoport is tevékeny. A hagyományörző munkacsoport támogatásával az elnökség megőrizte a sok éve sikeres és széles körben elvárt diákszövetségi programokat: az elhunyt piarista tanárok sírjának koszorúzását, az egykori tanárainkért mondott szentmisét, Antall József sírjának megkoszorúzását, a szentmisét elhunyt diáktársainkért és Antall Józsefért. Tavaly is megvolt, és idén is megszervezzük a nagybőjti lelkigyakorlatot.

A határon túl élő öregdiákokkal való kapcsolattartást is szolgálta a Piartours erdélyi programja, de a személyes és a levelezési kapcsolat rendszeres. Ősszel vendégeink voltak a bécsi (volt) piarista iskola öregdiákjai.

Az építkezések miatt felfüggesztettük a Pilinszky Esték rendezvénysorozatát, de aktívan működik a budapesti iskolában a Filmklub. Közreműködünk a Piarista Bál lebonyolításában.

Céljaink szolgálatában rendeltetésszerűen működik Szövetségünk kommunikációja. Hatalmas veszteség Posztoczky Iván halála. Borián Tibor vezetésével rendkívüli munkát végez a szerkesztőség. A postázók munkája is elismerést érdemel. A Piarista Nagycsalád itthon és külföldön egyaránt nagyon jól fogadta a több mint egy éve rendszeresen megjelenő Hírlevelet. Megvolt az ősszel az első piarista tudósító találkozó is.

A Diákszövetség nem lehetne sem hiteles, sem sikeres, ha nem volna bensőséges és aktív kapcsolata a Renddel. Az Elnökség feladata ezt ápolni a Rendtartomány mindenkori vezetésével, amit az elmúlt időben tartományfőnökként végig nagyszerűen biztosított és minden szinten támogatott Urbán József. Munkánk során ezt szolgálja a meghatározó piarista személyiségek, iskolavezetők bevonása a Diákszövetség életébe, és rendszeres felkérésük különféle diákszövetségi programokban való részvételre (pl. lelkigyakorlat, szentmise, előadások). Kiemelten törekszünk az ifjabb szerzetesi generáció megnyerésére. Ösztönözzük a tagozatok és Alma Matereik szoros, személyes kapcsolatát.

2011-ben kiemelt feladatunk a 300 éves veszprémi piarista jubileum méltó megünneplése, amelyet a Lovassy Gimnázium és a veszprémi öregdiákok minztaszerűen készítettek elő. A jól működő tagozatok támogatása mellett újabb kísérletet kell tennünk a Budapesti Tagozat megszervezésére, aminek kedvez az új iskolaépület elfoglalása és az ifjú öregdiákság eddigi aktivitása. Ösztönözni kell a Pázmány Péter Katoli-

kus Egyetemen működő Jurátus Tagozat aktivizálódását. Sajnos partner-iskola nélkül nehéz a helyzete a Debreceni Tagozatnak. A következő időszakban erősíteni kell a kapcsolatot a Szegedi Tagozatunkkal.

Kommunikációnk még jobban kell szolgálja vallott értékeink képviselését és a közgyűlés által megerősített törekvéseinket. Meg kell teremtenünk a Piarista Diák stabil szerkesztőségét, működtetni kell a tudósítói hálózatot, és össze kell hangolnunk az újság, a hírlevél és a honlap működését.

A Piarista Diákszövetség képviselte és a piarista szellemiség megjelenítése külső fórumokon

Idén is közreműködésünkkel és támogatásunkkal valósult meg a Kézfogás, a szerzetesi-egyházi iskolákban végzett diákok és a keresztény értékrend mellett elkötelezett pedagógusok hagyományos találkozója Tihanyban. Képviseletjük magunkat, és szervezőként is közreműködünk a keresztény társadalmi szervezetek közéleti fórumaként működő, Harrach Péter által kezdeményezett együttműködésben. Itt az időszaki társadalmi kérdéseket tárgyaljuk meg rangos előadók segítségével, egy-egy konferencia keretei között. Áprilisban az erkölcs társadalmi szerepével foglalkozó konferencia következik.

Konzultációk szervezésével, majd szakértők bevonásával munkacsoport létrehozását kezdeményeztük a kötelező erkölcsstan oktatás bevezetésének elősegítésére. A munkacsoport szervezői támogatásunkkal rendszeresen ülésezik, költségeit adományból fedezzük.

Indokolt esetben kihasználtuk a közéletben és a sajtóban kínálkozó alkalmakat jelentős személyiségek piarista kötődésének tudatosítására és a közös ügyeinkkel kapcsolatos közérdekű véleményünk kifejtésére. Megtettük ezt például több Antall József ünnepségen, ismételten a Magyar Katolikus Rádióban. Támogatjuk a „Piarista Bor” versenyt is.

Szervezési és működési feladatok

Az elnökség és a választmány a két közgyűlés között előírászerűen működött. A két testület kapcsolata kiváló. Élve jogkörömmel felkértem alelnöknek Balázs Sándort, aki elsősorban a fiatal korosztályok bekapcsolásában segít. A hivatali munkát Pataki Ervin és Strommer Pál vezetésével, Csepely Péter közreműködésével végezzük. Sokakat köszönet illet a hétfői diákszövetségi napok biztosításáért és a hivatali feladatok egy részének elvégzéséért. Elkészült az új tagnyilvántartó rendszer, amely hatalmas munka volt, köszönet érte. Hátra van még az új belépőkkel kapcsolatos ügyintézés megszervezése, és megfontolás tárgya az új tagkönyvek bevezetése.

A jogszabályok, saját szabályaink és a közgyűlés kijelölte keretek között, a választmánnyal együttműködve, céljainknak megfelelően újraszabályoztuk tagozataink pénzügyi működését. Ugyanakkor némi elmaradás mutatkozik e szabályok gyakorlati alkalmazásában, amit mielőbb be kell hozni. A szabályszerű tagozati gazdálkodás a szövetségi költségvetés és a folyósi-

tott pályázati támogatás felhasználásának is feltétele. Hasonló nehézségek mutatkoznak a tagozati adatok felülvizsgálatával kapcsolatosan is. Kérem a Közgyűlés támogatását a szervezet és a működés további javításában a tagozati működés területén!

Kérem a tisztelt Közgyűlést az éves elnöki beszámoló elfogadására és a jövőre vonatkozó kezdeményezések támogatására!

Budapest, 2011. márc. 15.

Dr. Oberfrank Ferenc, elnök

Hírek a piarista tartományi káptalanról

A Piarista Rend Magyar Tartománya 2011. március 1-től 19-ig tartotta 4 évenként esedékes káptalanját (rendi közgyűlést) Esztergomban a Szent Adalbert Központban. A káptalan elnöke P. Pedro Aguardo generális atya volt Rómából. A 28 tagú káptalanban 14-en hivataluk alapján, 14-en a rendházak választott küldötteiként vettek részt. A káptalan 3 feladatot teljesített: 1. Beszámoló és értékelés az elmúlt 4 éves időszakról, 2. A rendi vezetés megújítása (tartományfőnök és asszisztensek választása), 3. Jövőtervezés.

Az első két napon a házi káptalanok jelentéseivel és a tartomány szintű témákkal foglalkozott a káptalan plenáris és szekció üléseken. Központi ügyként tekintette a Rend revitalizációját (megszilárdítását, növekedését) a 6. egyetemes Káptalan fő cselekvési irányt kijelölő elvei szerint. A káptalani tagok 4 csoportban értékelték az elmúlt időszakról készített anyagokat: 1. Közösségi élet és folyamatos képzés, 2. Küldetésünk, 3. Kezdeti képzés, 4. Gazdasági téma.

A beszámoló elfogadása után a 3. napon került sor a választásokra, amelyet a Szentlélek hívó szentmise előzött meg. A káptalan a Piarista Rend Magyar Tartományának új provinciálisává Labancz Zsolt atyát választotta meg. Labancz Zsolt 1974-ben született, és eddig a rendi növendékek prefektusa, előjárója volt. A budapesti Gimnáziumban a hittanári munkaközösség vezetője, latin-hittan szakos középiskolai tanár, az igazgatói tanács tagja, részt vesz a „Tevékeny Szeretet Iskolája” szervezésében, beszéli a spanyol nyelvet. Több külföldi piarista intézményben megfordult, sokat dolgozott a jövő piarista generáció nevelésében.

Ugyanezen napon választotta meg a káptalan a Tartományi Kongregáció 4 asszisztensét is. „A szolgálattunk, iskoláink” feladatra Nagy Attila (a kecskeméti gimnázium igazgatója) a „Világiakért felelős” tisztségére Urbán József (előző tartományfőnök), a „Hivatás-gondozás, képzés” munkakörre Czeglédi Zsolt (szegedi jelölt nevelő), végül a „Gazdasági ügyek” felügyeletére Szilvássy László (korábbi asszisztens) kapott megbízást a káptalani tagságtól.

A 4-5. nap a jövőtervezés jegyében telt el. 5 bizottság tartott csoportfoglalkozást; a közösségi életéről, küldetésünkről, a hivatásgondozásról, a világiakkal együttműködésről és a gazdasági feladatokról tárgyaltak, készítettek javaslatokat a káptalani atyák. A javaslatokat, propozíciókat a plenáris üléseken diktámen (kötelező előírás) formájában fogalmazták meg a következő 4 év

Labancz Zsolt Sch.P. provinciális négy asszisztensével

tennivalójaként. – A Generális atya az 5. nap végén megköszönte a káptalannak, főként a szervezőknek az eredményes munkát, és „szeretett provinciának” mondva, nagyra értékelte a magyar piaristák sokoldalú tevékenységét, nyitottságát. Ugyanakkor figyelmükbe ajánlotta a más piarista tartományok kísérleteit a kor kihívásaira adott válaszaik terén. Különösen fontos a világiak bekapcsolása a kalazanciusi munkába, mert a karizmat nem csupán szerzetesek kapták meg az ifjúság szolgálatára.

A káptalan foglalkozott a Magyar Piarista Diákszövetség elmúlt 20 évi tevékenységével is. megállapította, hogy a rendi vezetésnek jó kapcsolata volt a Diákszövetséggel Osváth József elnökségének idején is, és ez megmaradt 2008 után Oberfrank Ferenc elnök és Strommer Pál főtitkár (korábban alelnök) vezetése alatt. Mindkettőjükkel és az elnökség tagjaival jó munkakapcsolatot tart. Borián Tibor az összekötő a rendtartomány és az országos elnökség között. Görbe László tagja az elnökségnek. A tartományfőnök részt vett a Diákszövetség működésének megújítására javaslatot kidolgozó bizottság munkájában, amely 2009-re készítette el javaslatait az elnökség és a választmány számára. Így készült el a megújított Alapszabály és a Szervezeti és Működési Szabályzat.

A Diákszövetség az egyik legfontosabb partnere a rendi vezetésnek. Ezért biztosít helyet az országos elnökségnek a Duna-parti épületben 2007 óta. Tervezi a végleges elhelyezését az épület „B” szárnyában. A Belvárosi templomhoz közel eső részen alakítanak ki egy kívülről megközelíthető és állandóan nyitva tartó helyet az öregdiákok találkozására. – A Tartományfőnökség az országos elnökséggel tud kapcsolatot tartani, magukkal az öregdiákokkal az egyes iskoláknak, ill. tagozatoknak feladata. Ez munkát és időt igényel, de érdemes áldozni rá. Budapesti iskoláknak központi helye és folyamatos működése miatt különleges feladata van ezen a téren.

A Tartományfőnökség az elmúlt időszakban 9 piarista témájú könyvet jelentetett meg. Kialakulóban van a belső kommunikációt segítő részleg (hírt adni magunkról egymásnak és kifelé). Működik a pedagógiai részleg, a Pedagógiai Szolgáltató Iroda, amely számon tartja a fenntartói feladatokat, segíti az iskolákat tanügy-igazgatási kérdésekben, támogatja az iskolákat a helyi stratégia elkészítésében, segíti az iskolák hálózatos működését.

Jelentős a Tartományfőnökség együttműködésre vonatkozó készsége más szerzetesrendekkel: jezsuitákkal, ferencesekkel, bencésekkel. Ennek eredménye a gazdasági előnyöket biztosító Servitor Pro Multis Kft. létrehozása. – Ugyancsak megtalálható az együttműködésünk az Angolkisasszonyokkal és az Iskolanővérekkel az egységes, katolikus közoktatás kialakítására és a tapasztalatcserére.

A Piarista Rend Magyar Tartománya a következő intézményeket tartja fenn és működteti 2011-ben:

• *Felsőoktatási intézmények:*

- Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola – Budapest
- Sík Sándor Piarista Egyetemi Szakkollégium – Szeged

• *Közoktatási intézmények:*

- Piarista Gimnázium, Budapest (6 évfolyamos, 325 tanuló)
- Piarista Szakiskola, Gimnázium és Kollégium, Göd (446 tanuló)
- Piarista Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon, Kecskemét (699 tanuló, ebből lány: 214)
- Piarista Általános Iskola, Gimnázium és Szakközépiskola, Mosonmagyaróvár (419 tanuló, ebből lány: 228)
- Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon és Óvoda, Nagykanizsa (578 tanuló, ebből lány: 295)
- Kossuth Lajos Középiskolai Piarista Kollégium, Sátoraljaújhely (66 tanuló, ebből lány 32)
- Dugonics András Piarista Gimnázium, Szakközépiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Kollégium, Szeged (366 tanuló, ebből lány: 61)
- Piarista Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, Vác (625 tanuló, ebből lány: 314).

• *Központi intézmények:*

- Piarista Tartományfőnökség, Budapest
- Piarista Rend Magyar Tartományának Központi Könyvtára, Budapest
- Piarista Rend Magyar Tartományának Központi Levéltára, Budapest
- Piarista ajándékbolt, Szeged
- Piarista bor, Budapest

A „Piarista iskolaépítő és Fenntartó Nonprofit Kft.” leképezi a rendtartomány gazdasági szervezetét: működik a pénzügyi és műszaki osztály, az üzemeltetési osztály. Ez utóbbi feladata a Duna-parti épület üzemeltetése.

2011 januárjától a teljes „B” épület üzemeltetése is a Kft. feladata, így az egész épület üzemeltetése egy kézben van.

Borián Tibor Sch.P.

Dr. Paskai László bíboros gyémántmisés

Az Esztergomi Főegyházmegye nyug. metropolita-érseke és a Magyar Katolikus Egyház volt primása, bíboros március 5-én Esztergomban mutatta be hálaadó szentmiséjét pappá szentelése 60. évfordulója alkalmából. A szegedi székesegyházban 1951. május 3-án szentelték pappá a csonka-nagyváradai egyházmegye szolgálatára. 1965-ig Szegeden működött a papnevelésben, majd 1978-ig hasonló munkakörben Budapesten. 1978. április 5-én püspökké szentelték, s az egyházkormányzatban működött Veszprém, 1982-től Kalocsán, 1987-től Esztergomban. 2003. évi „nyugalomba vonulása óta is szeretettel gyakorolja papi és püspöki hivatását, lelkipátereket ad, szívélyes kapcsolatot tart fenn papokkal, szerzetesekkel és világi hívekkel, segített az esztergomi és a budapesti székesegyház liturgikus szolgálatában.”

Bíboros úr személyében piarista diáktársat is üdvözölhetünk, hiszen a szegedi gimnáziumba járt, ott érettségizett 1945-ben. Ebből is adódott, hogy számos alkalommal szolgált piarista környezetben; így például 2002. november 16-án a Rendnek visszaszolgáltató volt pesti piarista rendház – újabban a Sapientia Hittudományi Főiskola – épületavató ünnepségén. Ezéven sor kerül majd a gimnáziumi épület átadására is, hogy a piarista atyák – bíboros úr szavai szerint – „ebben az épületben szolgálhassák nemes hivatásukat a magyar ifjúság tanításában és nevelésében.”

Bíboros úr jubileumához tisztelettel gratulál diákközösségünk nevében is a PIARISTA DIÁK Sajtóbizottsága.

(Idézetek: Az Új Ember 2011. március 13-i és a PIARISTA DIÁK 2002. decemberi számából.)

„Szíve-lelke mélyéig piarista diák volt, igazi pietásos lélek...”

POSZTOCZKY IVÁN 1922–2010

A Magyar Piarista Diákszövetség valóban „emblematikus alakjának” temetésén ezt az igazán találó jellemzést alkalmazta Borián Tibor piarista atya 2010. október 7-én a kelenföldi Szent Gellért urnatemetőben a szeptember 11-én elhunyt öregdiáktársunkért mondott gyászmise szentbeszédében. Az 1989. évben megtörtént újjáalakulás után ők ketten hamarosan munkatársak lettek diákszövetségünkben, 1992. júniusától pedig még szorosabban a PIARISTA DIÁK szerkesztésében annak megindulásától. Így történhetett a temetésre való felkérés még évekkel ezelőtt egy Tatára vezető utazásuk során.

– 20 évig ismertem az ő lelkületét, az ő szeretetét, és bírtam az ő bizalmát. (...) Kimagaslóan őrizte, óvta mindazokat az értékeket, amelyeket a tatai gimnáziumban nyolc éven keresztül kapott – mondotta Borián Tibor atya.

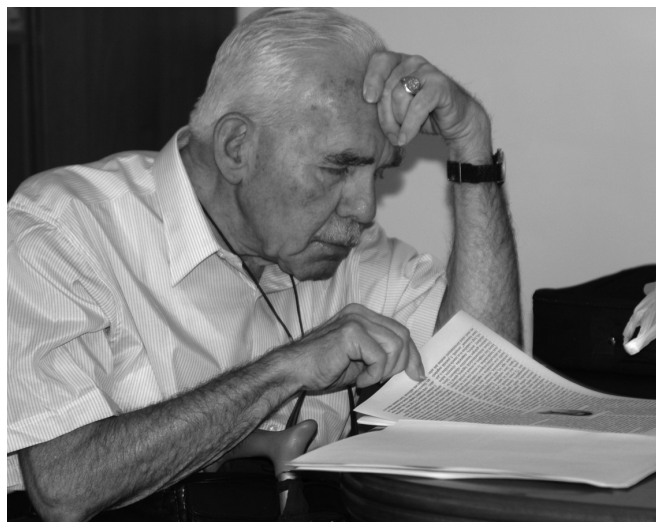
A Tatán 1940-ben tett érettségít műegyetemi tanulmányok követték, majd már a háborúban katonai szolgálatot teljesített. Aztán különféle építési munkahelyeken dolgozott, végül már nyugdíjas korában költségvetési kalkulátor megbecsülten a Közterület-fenntartó Vállalatnál. (Családi kötődéséről, életéről sok mindent megtudhatunk az élete vége felé saját kiadásban megjelentetett, fényképekkel kísért önéletrajzi kötetéből.)

Egyéni, magánemberi feladatköre – már a 70. életéve felé közeledve – a Diákszövetségbe 1989. szeptember 27-én történt belépésével jelentősen kibővült: – nyugdíjas éveit netalán 100, de jó 90 százalékban a Piarista Diákszövetségnek való szolgálatra, ügyeinek elősegítésére szentelte – mondotta Borián atya.

Az MPDSz 1992. évi áprilisi közgyűlése már fontos feladattal bízta meg: az újonnan alakított munkacsoportok sorában az országban újra létező diákszervezetekkel történő kapcsolattartó lett, a tatai gimnáziumi utódszervezet összekötője és az MPDSz pénztárosa is. Majd négy év múlva a Választmány hivatalból delegált tagja és a sajtóügyek felelőse. Ezen az alapon neve már 1996. decembertől a PIARISTA DIÁK IMPRESSZUMÁBAN 14 esztendőn át váltakozó megnevezéssel annak kiadójaként, majd szerkesztőjeként, illetve a sajtóbizottság, szerkesztőbizottság tagjaként szerepelt élete végéig. 2000 tavaszától továbbra is választmányi tag, a házi pénztár (kézi kassza) kezelője, meg a „sajtó felelőse”. Újabb négyéves ciklusra is megmarad választmányi tagnak, s a titkárság működésében is ugyancsak élete végéig.

Megindítóan szép rendkívüli kötődése tatai volt piarista iskolájához, amely ugyan 1948 után állami gimnáziummá lett és maradt is.

– Szervezte és összetartotta osztálytársait, évente megrendezte a találkozót, főleg az utolsó években. Előre jelezte már, hogy mikor, hogyan lesz, milyen módon jönnek össze az osztálytársak. Állandóan ébren tartotta a tatai iskolához való tartozásának a tudatát. Volt osztályuk kezde-

ményezte a tatai Kalazancius-miséket, amelyeken rendszeresen ott volt; még 2009-ben, utoljára eljött, amikor már nehézségei voltak az utazásban. Fontosnak tartotta ezeket az emlékmiséket, hiszen Tatára nem kerültek vissza a piaristák, s az öregdiákok a piaristák pótlására rendezték meg ezeket a szép ünnepségeket – szölt Borián atya.

Az 1992 áprilisában tartott tisztújító közgyűlés utáni első elnökségi ülésen v. Szűcs Ervin ü.v. alelnök vetette föl folyóirat indítását az MPDSz hivatalos lapjaként (akkor még a pesti gimnázium diákönkormányzatával közösen), amely a korábbi hat „körlevelet” váltotta fel. Az immár „újság”-külsővel rendelkező, nyomdai úton előállított, ma is létező lap a PIARISTA DIÁK nevet vette föl. Ezt Posztoczky Iván „szerkesztette, és végig gondoskodott nyomtatásáról is, amely negyedévenként pontosan jelent meg az ő irányításával, anyaggyűjtésével, s a maga írsaival; stílusbeli pontosságával, igényességével gazdagította a lapnak a hasábjait. Állandóan jelezte a konkrét piarista híreket, a diákszövetségi híreket, megemlékezéseket írt évfordulókról és a piaristák, egyes iskolák jubileumairól, ünnepségeiről. Programokat szervezett, azokat mindig pontosan közölte – emelte ki Borián Tibor. (A lap első 15 évét Iván foglalta össze a 2007. júniusi, 61. számban.)

Az első „próbaszámnak” (1992. június) beköszöntőjét Borián Tibor pesti gimnáziumigazgató írta az intézmény fennállásának 275. jubileumi évében. Ebben Posztoczky Iván neve már megjelent két cikket is jegyezve: az újraindult szegedi Piarista Ház meglátogatásáról meg a tatai öregdiákok egyesületének közgyűléséről. Iván barátunk tehát ekkortól kezdett szerepelni írásaival, s tette ezt 18 esztendőn át sok munkával, figyelemmel, törődéssel egészen 2010 szeptemberéig: vagyis a szó szoros értelmében „mindhalálig”...!

Átnézve az eddig megjelent 71 lapszámunkat, azokban kereken másfélszáz cikkét leljük meg. – De külö-

nösen érdekes, hogy nemcsak a saját kortársaihoz, egykori diáktársaihoz szólt, hanem szólani akart a mai fiatal diákokhoz, az új generációhoz is. Ennek érdekében aforizmaszövegeket közölt 1992. decemberétől 2010. márciusig a következő meghatározással: „Újszerű kezdeményezést szeretnék elindítani. Rádióban, napilapokban, keresztrejtvényekben stb. számtalanszor hallunk, olvasunk, fejtünk meg aforizmákat, régi neves tudományos és közéleti személyek által megfogalmazott, elhangzott életbölcsekségeket. Ezeket évtizedek óta gyűjtve, terjedelmes anyagom jött össze. Ezt a kincset szeretném veletek is megosztani. Ezért minden alkalommal leírok ezekből néhányat. (...) Kezdeményezésemben az a szándék is vezetett, hogy a régvolt piarista diákokat magában foglaló diákszövetség és köztetek, mai diákok között valamilyen élő kapcsolat alakuljon ki, induljon el. Jó szórakozást az olvasásukhoz, esetleg gyűjtésükhöz. Ez alkalommal Eötvös Józsefnek egy gondolatát írom ide – nem véletlenül esett a választásom éppen erre a mondatra: aki nek nincs múltja, annak nincs jelene és jövője sem.”

– Igen, a múlt és a jelen s a jövő állandó szíviügye volt Iván bátyánknak. Állandóan gondoskodni próbált arról, hogy kapcsolat legyen az új generáció és a régi generáció között, hiszen a piarista szellemiség kell, hogy átvéljen különböző korokat, átfogjon más-más nemzedékeket, és tudjon adni a régiből és az újból egyaránt. Hogy ez mennyire így van, gondoljunk csak arra, hogy a legutolsó számban, amelyben még közölt aforizmákat (2010. márciusában) azt írja: „Nem az számít, hogy milyen öreg az ember [utalva itt önmagára is], hanem az, hogyan lesz öreg, hogyan él öregként.” Ezt a hogyan megmutatta hűségével, kitartásával, megmutatta a szinte erejét meghaladó törekvéseivel és szándékával. Isten áldja meg érte! – emlékezett Borián atya.

– Iván lelkében az öröm nem múlt el, a kedves mosoly nem fogyott le arcáról a legnehezebb pillanatokban sem. Mindig tudott valami kedves megoldást, föloldást adni a nehézségek idején. Gondolok csak arra, hogy utolsó érettségi találkozóján – amelyet ő még szervezett a 70 éves találkozóra, ez év június 5-re a pesti gimnáziumba – egy külön meghívót szerkesztett. Ügyeljünk ennek szavaira; ebben megtaláljuk Ivánnak a lelkületét, a teljes odaadást, és – mondhatnám – már a jövőbe mutató szépségét: „Non numero horas nisi serenas” – kezdi a latin közmondással: nem számlálom az órákat (az időt), hacsak nem a vidámat.

Majd hozzáteszi a piarista jelmondatot: „Omnia ad maius pietatis et scientiae incrementum!”. A Rubin-maturás meghívó (2010. június 5-re) így szól: „70 éve már annak, hogy nyolcévi diákéletünk végeztével a 'Gaudeamus igitur iuvenes dum sumus' énekkel kiléptünk a tatai piarista gimnázium, az Alma Mater falai közül az élet göröngyös útjaira. Az ének első két szava most, 70 év után is érvényben van: Gaudeamus igitur! Örvendjünk annak, hogy a Jóisten kegyelméből még élünk, találkozhatunk, emlékezhünk egykori jó tanárainkra, akik nagy tudással, szeretettel tanítottak, és még nagyobb türelemmel viselték el kamaszos tökéletlenségeinket; az együtt töltött szép diákévekre.” Ő még hívta egykori osztálytársait az utolsó találkozóra; a következőn már nem fog megjelenni: a hetvenegyediken már csak megmaradt osztálytársai érte imádkozhatnak – emlékezett búcsúztató szentbeszédében Borián Tibor.

E sorok írója 1997 júniusától volt együttműködő társa Ivánnak a Sajtóbizottságban, az utolsó pár esztendőben már együtt érző tanújaként segítője is az ő erejét egyre inkább meghaladó erőfeszítéseiben. Megdöbbentő, ha visszatekintek a lapkészítés 2010. évi kronológiájára. Júliusi és augusztusi utolsó találkozásunkat, illetve telefonbeszélgetésünket az ő augusztus 31-i 88. születésnapja követte, amikor lapunk kézírata már kiszedve és tördelve a kinyomtatást várta. S amikor már ez is megtörtént, szeptember 11-én bekövetkezett az elkerülhetetlen tragédia...

„Igen, testvéreim, pietásos lélek volt. Ennek elismeréseként 1989-ben megkapta a piarista konfráteri diplomát a Rend generálisától Rómából. Ez a konfráterség azt jelenti, hogy osztozhat a Piarista Rend lelki értékeiben, szellemi javaiban, és imádságainkban mindig megemlékezünk róla. A Rend egyik fő elve, fő iránymutatója a pietás, a szentírási érték. Lényegében a teremtett világ összes értékeinek megbecsülése, az arra való ránevelés, az arra való készítés, hogy megbecsüljük azt, amit Isten adott a földön, az emberi értékeket, a világ tárgyi értékeit, megbecsüljük a szellemi értékeiket, a tudást, a műveltséget, megbecsüljük a művészetet, megbecsüljük egyszóval a teremtett világ teljességét. Ennek a megbecsülésnek a jegyében alakítjuk saját magunk szellemét, lelkét, egyéniségét.”

Iván diáktársunk más elismerésekben is részesült. Megkapta az Antall József-emlékplakettet, a Piarista Diákszövetségért Aranykoszorús Emlékérmét, végül a Rubin Matura-emléklapopt.

„Pietásos lélek volt, mert ragaszkodott a kalazanciusi életeszeméhez, a hitben-tudásban való neveléshez-nevelődéshez, életformához. Pietásos volt, mert ragaszkodott iskolájához, megbecsülte egykori tanárait, megbecsülte az iskola örökségét, megbecsülte diáktársait és – nyugodtan mondhatjuk – megbecsülte azt a népet, amelynek köré született, amelyet nagyon szeretett: a magyar népet, hazáját is. Gonddal és féltő figyelemmel kísérte az utóbbi évtizedek eseményeit. És jól tudta, hogy csak akkor lesz igazán béke és felvirágzás Magyarországon, ebben a hazában, és a Szent Istváni örökséghez akkor lesz méltó ez az ország, hogyha a keresztény erkölcs alapján, a keresztény világkép alapján építjük fel. S ami ezzel ellentétes volt, azokat nagyon-nagyon fájlalta és elítélte.”

Farkas Zsolt, a Sajtóbizottság tagja

Piaristák a hátrányos helyzetű fiatalokért

Hosszú évek alatt kidolgozott és tökéletesített mentori rendszerrel igyekeznek segíteni és megóvni problémás tanulóikat a gödi piaristák. Sok hátrányos helyzetű diákjuk van, köztük olyanok is, akik arra kényszerülnek, hogy a saját létfenntartásukról gondoskodjanak.

Már az induláskor olyan pedagógiai szemlélettel bírt a húsz éve Gödön működő Piarista Szakképző Iskola, amely figyelembe vette az ide járó diákok speciális helyzetét, gondjait.

– Nálunk elég sok olyan diák van, aki vagy az életvezetésében, vagy a tanulásban nehézségekkel küzd – fogalmazott Szabó László igazgató. A mentori rendszer szinte a kezdetek óta működik, amelyet az évek alatt folyamatosan fejlesztettek. Mostanra jutottak el odáig, hogy már más iskolákban is tartanak képzéseket a témában. – 350 diákunk van, közülük jelenleg 25-en vesznek részt a programban, de jóval többnek lenne rá szüksége, csak nincs rá kapacitásunk – jegyezte meg az igazgató. A program lényege a segítő kapcsolat a mentorált diák és a mentor tanár között. Ha olyan fiatallal találkoznak, akin látszik, hogy valamit nem tud megoldani, ami befolyásolja a magatartását, beilleszkedését, tanulmányi eredményeit, akkor segítséget ajánlanak. Ezt vagy elfogadja a tanuló, vagy nem, de eddig még nem volt olyan, aki visszautasította volna. A mentor és patronáltja kötnek egy szerződést, amelyben leírják, mire van szüksége a diáknak, a tanár pedig miben és hogyan tud segíteni, meddig tart a támogató, bátorító kapcsolat, amelynek időtartama meghosszabbítható.

– Maga a tevékenység heti egyórás segítő beszélgetésből és mindennapos találkozásból áll – foglalta össze a rendszer lényegét Szabó László. – Ezeknek a srácoknak rettentő fontos a keretek betartatása, ezért olyan szerződést kötünk, ami ugyan erőfeszítést követel tőlük, de nem támaszt túlzó elvárásokat. Ez mintául szolgál számukra később az élet minden területén – kapcsolódott be a beszélgetésbe Galsa László, a mentorok vezetője. Hozzátette: amikor látóterükbe kerül egy gondokkal küzdő fiatal, a csoportban megbeszélik, hogy kit tartanak alkalmasnak az adott diák segítésére. Ha vállalja a feladatot, akkor a mentorcsoport felhatalmazásával lép oda a tanulóhoz. Az iskola tanárai és egy külsős pedagógus – összesen tizenöt fő – önkéntesen végzik ezt az áldozatos munkát. Titoktartás köti őket, a tanulókkal folytatott beszélgetések

ből származó konkrét információkat nem oszthatják meg még a többi tanárral sem.

Megkérdeztünk néhány fiataalt is, hogyan élik meg ezt a fajta törődést. Feri október óta vesz részt a programban. – Megkeresett az egyik tanárom, akivel jó viszonyban voltam. Ő mondta, hogy jót tenne nekem a mentorprogram, én meg rábólintottam a lehetőségre. A szerződésben szerepelt, hogy javítani kell a magatartásomon és a tanulmányi eredményemen – fogalmazott Feri. Majd azzal folytatta: – Minden héten találkozunk. Úgy érzem, hogy az elmúlt két hónap minden téren előrevitt. Úgy tekintek a mentoromra, mint egy felnőtt barátira, akivel nemcsak az iskolai dolgokról lehet beszélgetni, hanem a családi helyzetemről és az élet egyéb kérdéseiről is. Biztonságérzetet ad a számomra, mert megbízom benne. Robival csak november eleje óta foglalkozik mentor, de már érzi magán a változást.

– Meglátszik a tanulmányi eredményeimen és a magatartásomon is, hogy törődnek velem. A szüleim is nagyon örültek, amikor megtudták, hogy részt vehetek a programban, mivel sok problémájuk adódott velem – osztotta meg velünk a tapasztalatait. Mentoráról azt mondta, jó a viszonyuk, olyan dolgokat is el lehet neki mondani, amit korábban tanárnak sose mondott volna el. Laci másfél éve részesül kiemelt figyelemben mint mentorált, és a többiekhez hasonlóan ő is csak pozitívumokról számolt be. – Tizenkettedikes vagyok, s naponta többször is találkozom a mentorommal, mert lejár a műhelybe. Bérmaszülőként tekintek rá, akivel akár a munkáról, akár a tanulásról, akár a szerelemről esik szó, mindig el tudok beszélgetni – mesélte. Gábor, aki ács-állványozónak tanul, a beszélgetéshez kapcsolódva jegyzi meg: az ő kapcsolata is egyre jobban elmélyült a mentorával, s már a mestere is észrevette rajta a pozitív változást.

– Amit tavaly a szerződésben megfogadtam, annak a nagy részét sikerült teljesítenem. Erre nagyon büszke vagyok – jelentette ki.

– Több mint húsz olyan diákja van az intézménynek, aki részben vagy teljesen önfenntartóként él. Rájuk az osztályfőnökök és én is külön figyelmet fordítunk, igyekszünk segíteni, amiben csak tudunk – mondta Szabó László. – Karácsonykor, húsvétkor külön támogatást biztosítunk számukra a Piarista Szakképzésért Alapítvány keretéből. Amennyiben hiányszakmának minősített mesterséget tanulnak a diákok, az államtól havonta – tanulmányi eredménytől függően – ösztöndíjat kapnak, ami fontos anyagi segítséget és egyben ösztönzést is jelent számukra. Megállapodást kötöttünk a Katolikus Karitással, hogy 30 nehéz helyzetű tanulónk számára minden hónapban fix értékű élelmiszer-csomagot küld a tanév végéig – fogalmazott az igazgató.

Tamás is egyike azoknak, akik részben önerőből tartják el magukat. – A testvéreimmel élek, mert a szüleim meghaltak. Az idősebbik nővérem és a bátyám már dolgozik, a fiatalabb nővérem és én még tanulunk. Kapok ösztöndíjat, mert kőművesnek készülök. Az ösztöndíjból és a különféle támogatásokból élek. Sok mindennel támogat az iskola, például az ingyenes ebédet is felajánlották. Egy

Nagybőjti lelkigyakorlat

A Piarista Diákszövetség és a Budapesti Gimnázium szülői közössége részére Zsódi Viktor piarista atya tartja a lelkigyakorlatot 2011. április 7–9-én (csütörtök, péntek, szombat) a 18 órakor kezdődő szentmise keretében a Mikszáth téri Piarista Kápolnában. A szentmisék előtt 17 órától lehet húsvéti szentgyónást végezni.

ideig jártam dolgozni az osztályfőnökömhöz, aki a mestere is egyben, de mostanában inkább otthon, a testvéreimnek segít a háztartásban. Az osztálytársaim sokat segítenek a tanulásban – meséli a fiú. Hozzátette: ez az utolsó éve, de szeretne továbbtanulni, érettségizni. Ádám is kőművesnek készül, ő édesapjával él együtt.

– Édesanyám két éves koromban otthagyt minket, azóta édesapám nevel. Rengeteget dolgozik, így ki kell vennem a részemet az otthoni munkából, miközben a tanulásra is koncentrálok. Ha kapok valamilyen támogatást, akkor abból bevásárolok. Járok dolgozni az ismerősökhöz. Elvállalok minden munkát, ami nem ütközik az iskolával – fogalmazott Ádám. Azért fontos számára a tanulás – mondja –, mert saját bőrén tapasztalta meg, hogy az egyszerű, kétkezi munkát nem fizetik meg tisztességesen. – Ki szeretnék tanulni egy értelmes szakmát, amiből normálisan meg tudok majd élni – zárta mondandóját bizakodó mosollyal az arcán.

Péterffy Balázs

(MAGYAR NEMZET 2011.01.31.)

Tél és tavasz között

Hogy tél volt: az első tavaszias napsütésben derül csak ki igazán. A szokatlanul éles ragyogásban mint ha tussal húzták volna ki a téli utcák rajzát, mindent szürkének, fáradtnak és gyűröttnek látunk. Vállunkon mázsás a télikabát; a kirakatok üvegét mintha sűrű por lepné; az utcák sárosak; arcunk szinte valószínűtlenül sápadt és fehér. Vitaminhiány, mondjuk, klorofillhiány. S mindezt a tavasz előhírének ragyogásában tapasztaljuk meg először.

A természet újjáéledése a tél legszembetűnőbb külszíne, a természet halandóságának legszembetűnőbb burkán át közeledik felénk. Az égbolt vadonatúj kékjét kopár ágak rácsai fogadják.

S ugyanezt a képet mutatja a liturgikus év megfelelő időszaka, ha hasonlíthatatlanul mélyebb tartalmak színe alatt is. A nagybőjt komor gyászát a keresztény reménység emelkedő hullámai feszítik.

Valamikor a tanítványokat is a feltámadás öröme a halál legszembetűnőbb jegyei közt érte. A sírbatétel, a keresztlevétel kopár tényei után. A halál mozdulatlansága után, mi őket is megbénította, halott Mesterünkhöz hasonlítva őket. Nem lázadoztak, még csak nem is panaszkodtak. Egyszerűen tovább szerettek. Tovább szerették a halottat, kit életében talán nem mindig tudtak követni.

S itt – a szeretet e „sötétjében” – veszik hírül, hogy akit szeretnek: föltámadott. Szakasztott úgy, ahogy azóta is egyedül itt, a szeretet csendjében, „sötétjében” tapasztalhatja meg ki-ki közülük a föltámadás okozta intimitást, mivel ez a feltámadás véghetetlenül csendes, s akár a tanítványokra az első húsvét hajnalán, azóta is szinte észrevétlenül köszönt ránk.

Csendesen, mivel isteni, és észrevétlenül, mivel mindennél hatalmasabb.

(Pilinszky János: *A mélypont ünnepélye I.* 324.)

Minden diáktársunknak igazi lelki megújulást és áldott, alleluja Húsvétot kíván a Diákszövetség Sajtóbizottsága.

Istenünk:

köszönjük Neked,
hogy az élet Istene vagy.

Köszönjük, hogy Jézus
értünk szenvedett,
meghalt és föltámadott.

Köszönjük a jeleket,
amelyekkel kíséred életünket:

köszönjük a megújulást,
köszönjük az újrakezdés lehetőségeit.
Az üres sír jel volt a tanítványok számára:
Jézus él!

Köszönjük, hogy voltak tanúságtevők,
akik életüket nem kímélve
hirdették az egész világon: Krisztus él.
Erősítsd meg, Istenünk, a mi hitünket,
és add, hogy legyen mindig erőnk
bizonyosságot tenni az örömhírről:
Krisztus föltámadt! Valóban föltámadt.

(KORZENSZKY RICHÁRD OSB TIHANYI PERJEL:
„ÉN URAM, ÉN ISTENEM” 44.)

Uram.

telve szívünk a feltámadás örömeivel!

A feltámadásával,
amely nemcsak békét hozó, szép remény,
több annál!

A feltámadásban, Uram,
Te bizonyosságot üzensz nekünk.

Bizonyosságot, hogy igenis
érkezünk valahonnan ide, a földi életbe.
Jó helyről érkezünk: személyesen, Uram,
Te magad bocsátasz el bennünket,
személyesen mindegyikünket.

És, igenis, megyünk innen valahová.
Jó helyre megyünk: személyesen, Uram,
Te magad fogadsz ott bennünket,
személyesen mindegyikünket.

Adj, Uram, feltámadást szívünknek!

Adj feltámadást családjainknak!

Adj feltámadást falunknak, városunknak!

Adj feltámadást egyházunknak!

És adj feltámadást, Uram, nemzetünknek!

Add, hogy a tévelygés útvjáról megtérve
elinduljunk az egyetlen jó úton:
a feltámadás útján!

Add, Uram, hogy ez a mai nap
újabb lépés legyen Feléd.

Amen.

(DÖBRENTÉY ILDIKÓ: *ÉS KÉPZELD, URAM* 31.)

Emlékezés gr. Klebelsberg Kunó kultuszminiszterre 1875–1932) – I. rész

A hatalmas ember- és anyagvesztességgel végződött első világháború után az Osztrák-Magyar Monarchia 1918. novemberében szétesett. A jogilag sajnos nem létező Magyarország lakosai számára mérhetetlen megpróbáltatás következett: nem volt a külföld által elismert felelős kormány, és az utódállamok (Csehszlovákia, Románia, Szerbia) csapatai már 1919-ben fokozatosan elfoglalták az ország később nekik ítélt részeit, elhurcolták a nemzeti javakat (mozdonyok, vasúti kocsik, ritka múzeumi értékek, stb.), és jóval a békekötés aláírása előtt a később nekik ítélt területeken kezdték megszervezni a közigazgatást is.

1918. október 31-én a kibontakozást minden bizonnyal egyedül levezetni remélt gr. Tisza Istvánt anarchisták meggyilkolták, a magyar hadsereg felbomlott, és 1918. december elején román szeparatisták kikiáltották Erdélynek Romániához (Havasalföld) történő csatlakozását. Ez alatt a tapasztalatlan, naiv, befolyásolható és államvezetésre alkalmatlan gr. Károlyi Mihály miniszterelnök kísérelte meg, hogy úrrá lenni a nehézségeken, sajnos eredménytelenül, és 1919. március 21-én lépett színre Kun Béla, akinek a kormánya 133 napig a terror és fejtelenség jegyében uralkodott. Közben a román csapatok átlépték a Tiszát, és elfoglalták Budapestet is.

1920. június 4-én alá kellett írni a trianoni békeszerződést, amelyet a győztes hatalmak is békediktátumnak neveztek, mivel nem volt lehetőség és alkalom az elcsatolások mértékének megtárgyalására. A kötelező jellegű békefeltételek felületesek, irgalmatlanul kemények, és éppen ezért igazságtalanok voltak, amely magában hordozta egy újabb háború kirobbanásának esélyét. A győztes hatalmak, elsősorban Nagy Britannia támogatásával megalakult az új magyar államforma: Magyar Királyság, amelynek Horthy Miklós kormányzó lett a feje 1920. március 1-jével. Többszöri eredménytelen kísérlet után 1921-ben Bethlen István miniszterelnöknek sikerült kormányt alakítani. Ebben a kormányban szerepelt először belügyminiszterként a már 25 éves államigazgatási, közigazgatási gyakorlattal bíró gr. Klebelsberg Kunó, aki 1922. júniusában Vallás és Közoktatásügyi miniszteri kinevezést kapott. (Klebelsberg Kunó az 1910 évek körül a Szlavóniában és Bosznia-Hercegovinában élő magyarok kulturális támogatását végezte a Julián Egyesület keretében; ugyanakkor a Duna Gőzhajózási Társaság alkalmazottai gyerekeinek ellátására például Pécssett kollégiumot és iskolát építtetett fel.)

A háttér súlyosságát megvilágítja az, hogy még ebben az időben is ezrével özönlöttek el az országot a menekültek, tanárok, tisztviselők stb., mivel nem voltak hajlandók a Magyarországról leszakított területtel megnagyobbodott utódállamokban hűségesküt tenni. A korábban tehetős és jómódú emberek egyik napról a másikra ágrólszakadtak lettek. A legszükségesebbekkel

menekültek, a pályaudvarok mellékvágányaira állított vagonokban laktak inséges körülmények között és kilátástalanul. A csapást növelte a szegénység, tőkehiány, a kereskedelem és ipar megbénulása, valamint a nagybirtokrendszer. A krízishelyzetre jellemzően sokan defetisták lettek, és a nemzet pusztulásának rémét látták, ugyanakkor viszont a fokozatosan előre kerülő állami vezetők hatására óriási akaraterő bontakozott ki, fokozatosan a társadalomban és a nehézségekben való felülemelkedés került előtérbe. Klebelsberg Kunó harcolt a spengleri nézetek ellen. Elkezdődött az építkezés, és ennek jegyében egymásután húztak fel középületeket: Ma-

gyar Nemzeti Bank, krisztinavárosi Telefonközpont, Országos Levéltár épülete, szombathelyi megyei kórház (főleg önerőből), budapesti ciszterci gimnázium, Tihanyi Biológiai Intézet, stb. (lásd később).

Klebelsberg Kunó kultuszminiszter volt az, aki meggyőzte környezetét arról, hogy a Trianonban aláírni kénytelen kellett rengeteg tiltásból csak egy menekvés van: a kulturális építkezés. Nem egyszer hangoztatta, hogy „Példátlan áldozatkészséggel, jövőbe vetett hittel, akarattal, erőfeszítéssel meg kell menteni a magyar művelődést, mert csak ezen az úton várhatjuk a szebb jövőt”. Munkatársaival együtt azonnal munkához látott, mert mint írta: „Sietnünk kell, mert hátha lejár a sorstól engedélyezett óra”.

Klebelsberg Kunó már korán meggyőzte a kormányzót és Bethlen István miniszterelnököt, valamint a kormány többi tagját a kulturális építkezés szükségességéről, és koncepciót dolgozott ki annak menetéről. Programot dolgozott ki az egyetemek elhelyezéséről, illetve építéséről, a gimnáziumi, polgári iskolatípusok reformjáról, valamint a népiskolák létesítéséről. A parlamentben számos támadás érte a kulturális programját, és számos kritikát kapott a legelőször megindult egyetemi építkezésekkel kapcsolatban. Sokan megkérdőjelezték annak szükségességét, hogy a csonkává vált országnak négy egyeteme legyen. Mások ugyanakkor kifogásolták azt, hogy miért csak az egyetemi építkezések folynak.

A miniszter többször hangsúlyozta: „Nem egyetem

vagy népiskola, hanem egyetem és népiskola” építése fog folyni. Ennek az utóbbi jelmondatnak jegyében folytatta a miniszter a munkáját.

1) A Trianonban hozott igazságtalan döntés értelmében az ország elvesztette az 1872-ben alapított kolozsvári (M.kir.Ferenc József TE.), és az 1912-ben alapított pozsonyi (M. kir. Erzsébet TE.) egyetemeit. A kolozsvári egyetem részére Szeged város polgármestere biztosított letelepedési lehetőséget, és ennek keretében *ideiglenes* helyet biztosított a klinikáknak valamint az elméleti intézeteknek: például bölcsészeti tanszékeknek sokszor a gimnáziumokban tudtak csak 1–2 helyiséget biztosítani. Szegeden 1921-ben megnyílt az új, menekült egyetem. Pécsen 1923. október 14-én nyílt meg a menekült pozsonyi egyetem ugyancsak korábbi közintézmények épületeit véve igénybe. Ugyanakkor az 1912-ben alapított és építésében elkezdett debreceni egyetem klinikáit, intézeteit sikerült tető alá hozni, és 1926-ban került sor az ünnepélyes felavatásra.

Az oktatási intézmények építésével kapcsolatos számos durva kritika ellenére a miniszter harcolt az egyetemek megmaradásáért még a legnehezebb gazdasági körülmények között is: „Ne játsszunk a tűzzel! A katonai leszerelést már ránk kényszerítették, végzetes lenne, ha ezt kulturális leszerelés követné”.

A miniszter határozottan kiállt amellett, hogy a csonka-országnak szüksége van a négy egyetemre: *az egyetem elsősorban kutat, tudományt gyarapít és tudományos utánpótlást biztosít*. Az építés nem volt zavartalan és a „*numerus clausus*” (a zsidó származású hallgatók csak bizonyos százalékban nyertek felvételt az egyetemekre) szigorja fokozatosan csökkent, de nem szűnt meg. Klebelsberg hathatósan érvelt az egyetemek

megmaradása mellett, mert meggyőződése volt, hogy város csak ott van, ahol kultúrát, ipart, kereskedelmet, egészségesen tagozott társadalmat találunk, és a legsikeresebb városképző egyetemek egyike az egyetem.

Klebelsberg Kunó meggyőződése volt, hogy az elhatározott célok eléréséhez nemes fanatizmusra van szükség. Vallotta azt a Kossuthtól származó mondást, hogy a „...a Közép- és Alduna etnográfiai rendszerében a magyarságnak primus inter pares szerepet kell a biztosítani”. A miniszter szerint az áldozatos tudománypártolás a legjobb gazdasági befektetés: „olyan a kultúrpolitika, mint nemesített vetőmag; a kalászban rengeteg az új mag”. Klebelsberg Kunó megalkotta az ún. Gyűjteményegyetem-rendszert. Ide tartoztak például az Országos levéltár, Magyar Nemzeti Múzeum, Szépművészeti Múzeum, Iparművészeti Múzeum, budapesti Egyetemi Könyvtár. Ezekben az intézményekben nem volt feladat az oktatás, de ezek a helyek biztosították a kutatómunkát. E rendszer részére biztosította a függetlenséget, és számított a társadalom adakozó készségére.

A miniszter azt akarta elérni, hogy hazánk a jövőben ne legyen a „tört oszlopok és a derékba tört fák országa”. Mivel Trianon következtében a Magyar Tudományos Akadémia vagyona jelentős részét elvesztette, ezért a miniszter a MTA-t rendszeres pénzügyi támogatásban részesítette. Jelentős lépés volt ebben a támogatásban az, hogy gr. Vigyázó Ferenc Vácrátótnál lévő kiterjedt birtokát az Akadémiára hagyta.

*Dr. Schneider Imre, prof. emeritus
(Pécsi Tudományegyetem ÁOK)*

(FOLYTATJUK...)

Dr. Mádl Ferenc 80. születésnapjára

Dr. Mádl Ferenc, volt köztársasági elnök, egykori piarista diák január 29-én ünnepelte nyolcvanadik születésnapját. Ebből az alkalomból készített vele interjút a Heti Válasz munkatársa, Osztovíts Ágnes; ennek néhány részletét közöljük.

– Többen leírták, hogy ön soha nem tért ki a feladatok elől. Olykor reménytelennek látszó ügyek mellé is odaállt. Egyik első elnöki interjújában azt mondta, szinte mindent otthonról, a Veszprém megyei faluból, Bándról hozott.

– Alighanem majdnem mindent otthonról hoztam, amit emberi-erkölcsi és a szó arisztotelészi értelmében vett politikai dolgokban tettem. Mindenekelőtt a hitet, hogy a Gondviselés sorsom törekeny hajóját jó kikötők felé tereli, és bukásaimon is átsegít. Aztán onnan hoztam a szülők, a család, egymás áldozatos szeretetét.

A munka, a tanulás, a betű, az írás szenvedélyét, amelyben könnyű volt viselni arcunk verítékét. A faluval, az iskolai és tágabb közösséggel való szolidaritást. A haza szeretetét. A karácsonyi jó hír és béke élményét.

– Ahogy hallgatom, Babits sorai jutnak eszembe: „amint fogy-fogy a jövődő, egyre-egyre drágább lesz a múlt”. Pedig a XX. század iszonyatos megpróbáltatásokat mért az emberekre. Mit látott, tanult ebből?

– A példát, a szülők, a nagyszülők, a család nehéz időben próbált hitét a társadalmi igazságosság, az emberi és polgári jogok, a demokrácia védelmében, küzdelmét a mindennapi kenyérért. A vándorlás vállalá-

sát – amikor másfél millió emberünk Amerikába ment – és a nehéz keresettel való visszatérést, a frontszolgálatot és hadifogságot, miközben az édesanyák és gyerekek itthon művelték földjeinket. Majd pedig amikor a legutolsó diktatúra a föld népét is kiforgatta szabadságából és ősi jussából, új életet kellett keresni, és közben felerősíteni '56 és az európai üzenet erejét, hogy máig eljuthassunk.

– Az ön szemérmes visszafogottságát olykor felesége ellensúlyozta. Mi a titka harmonikus kapcsolatuknak?

– Mindketten keresztényi alázattal és önzetlen elkötelezettséggel viseltetünk szolgálatunk: a nemzet közügyei, a demokratikus közgondolkodás, a kultúra, az elesettek és szegények, hazánk jó hírnevének, az emberek és országunk erkölcsi megbecsülésének megannyi ügyében.

PROF. DR. MÁDL FERENC

Mádl Ferenc középiskolai tanulmányait 1943–1951 között a Veszprémi Piarista (majd Állami) Gimnáziumban végezte, ahonnan az ELTE Állam- és Jogtudo-

mányi Karára kerülve 1957-ben „summa cum laude” eredménnyel avatták doktorrá. 1964-ben kandidátusi, 1974-ben pedig nagydoktori értekezését védte meg, amelyek révén először docens, majd egyetemi tanári kinevezést kapott.

Hosszabb külföldi tanulmányútjai között a Strasbourgi Nemzetközi Összehasonlító Jogi Egyetem 1961–63 között, majd a Kaliforniai Egyetem, a Sacramentoi McGeorge Jogi Egyetem 1967–1979 között említhetők meg, de ezután volt vendégprofesszora a Müncheni Egyetemnek, vagy a Londoni Európai Tudományos Akadémiának is stb.

Itthon 1985-től tíz éven át az ELTE Nemzetközi Magánjogi Tanszékének vezetője, és 1993-ban az első szabadon választott kormány tárca nélküli, illetve közoktatási minisztere, majd 2000-től hazánk köztársasági elnöke lett.

Főbb kitüntetései 1999-ben: Széchenyi-díj, valamint a francia Becsületrend lovagi fokozata.

Szívből kívánja az Úr bőséges áldását további életére, munkásságára – egyházunk, hazánk, népünk érdekében – a Magyar Piarista Diákszövetség vezetősége és tagsága!

Emlékbeszéd gróf Teleki Pál halálának 69. évfordulóján

Elhangzott a Köztársasági Elnöki Hivatal és Rezidencia parkjában lévő Teleki-emléktábla előtt 2010. április 1-jén. Az emlékbeszédet a miniszterelnök halálának 70. évfordulója alkalmával közöljük. (A szerk.)

Hatvankilenc esztendeje, hogy gróf Teleki Pál szíve itt, az egykori Miniszterelnökség – a mai Köztársasági Elnöki Hivatal és Rezidencia – épületében utolsót dobbant. Az azóta eltelt csaknem hét évtizedben sokan és sokféleképpen emlékeztek meg a történelem

meghatározó személyiségéről: dicsérték vagy bírálták a miniszterelnököt, a tudóst, a közéleti szereplőt. Én itt ma az emberről szeretnék beszélni, nagyképességű, széles látókörű személyiségéről, aki hatalmas tudásával párosuló, rendkívüli intelligenciája mellett – és azzal szöges ellentétben – szenvedő, kiszolgáltatott áldozata fizikai értelemben gyenge, esendő testének és korának, an-

Cserkészek tiszteletadása

Dr. Pesty László

Az 1945-ben lerombolt Sándor-palota nyugati homlokzata

nak az embertelen, háborús történelmi környezetnek, amelyben ő nekünk adatott.

1871 tavaszán egy történelmi nevű magyar arisztokrata jelentette be magát Pest városának egyik görög nemzetiségű polgára, Konstantin Muratisz (magyarosítva: Muraty Szilárd) házában. Amikor a házigazda fogadta, a látogató rövid bevezető után megkérte legfiatalabb lánya, Irene Muraty kezét. Muraty meglepte a váratlan leánykérés, hiszen egyfelől a kor magyar arisztokratái nem szoktak polgárlányokat feleségül kérni, de a pesti endogám görög kolónia körében sem volt szokásos, hogy leányaikat más nemzetiségűekhez adják; Muraty másik három leánya már tiszt és vagyonos (görög) polgárok felesége volt. Ez indokolja a vendéglátó kérdését: „Mondja, gróf úr, mennyi is az ön adóssága?” Mire az arisztokrata – aki különben Teleki Géza, a német-római birodalom grófja – így szólt: Muraty úr, ön félreismeri a helyzetet! Én a lányát és nem a pénzt szándékozom elvenni!” Azzal a cylindert a fejébe csapva elviharzott. A konfliktus hamarosan megbékéléssel, majd esküvővel és boldog házassággal folytatódott, amiből csak a gyermek hiányzott. Irene grófné több halott csecsemőt hozott világra, míg végül 1879. november 1-jén megszületik a régen várt fiú, aki a keresztségben a Pál János Ede nevet kapta. A gyermek bizony vezénscska csecsemő, és további 62 életévében is sovány, „madárcsontú” teste sok szenvedésének lesz forrása. A testileg viszonylag gyenge, gyakran beteg gyerek rendkívüli szellemi adottságai már korán kitűnnek. Hamarosan elsajátítja magyar anyanyelvén túl a németet, amelyen édesanyjával beszél, a nagyszülői háznál használt görögöt és románt, amely a nyáron otthont adó pribékalvi kastély cselédségének nyelve. Az ifjú Pál átlagon felüli képességét felismerő édesanyja az elemi iskola elvégzése után úgy dönt, hogy fiát a piaristák közeli iskolájába íratja, jóllehet köztudott, hogy a kegyes atyáké a főváros legszigorúbb, legmagasabb követelményű gimnáziuma, ahol az előkelő házból érkező fiúknak nem jár kivételezés. A fiatal Teleki gróf azonban – beteges szervezete ellenére – nagyon jól megállta a helyét, és középiskolai stúdiumait jeles érettségivel zárta.

Személyiségének formálódását elsősorban arisztokratikus és polgári származásának kettőssége, majd iskolája határozza meg. A fontos történelmi szerepet játszó ősök már fiatal korában a köteles politikai elhivatottság felé fordítják a figyelmét, ugyanakkor Muraty nagypapa habitusa (Ablonczy találó megállapítása szerint) a Buddenbrook család első nemzedékével egyező olyan tőkésé, aki jól ismeri a pénz értékét és hatalmát. Ez a polgári, családi gyökér utóbb Teleki közgazdasági vonzalmában termi gyümölcsét. Piarista neveltetése Teleki egész további életére kihat. Iskolájában szilárd erkölcsi bázist nyer, és tanulmányai révén egy életre eljegyz magát a geográfiával, amiben Bartos József piarista földrajz tanárának volt döntő szerepe. Személyiségének további alapvető vonása az áldozatos hazaszeretet, ugyancsak a magyar piarista tanároktól nyert neveltetés hatására alakul ki. Nyelvismerete gimnazista korában a latinnal, franciával és angollal gazdagodik, amihez utóbb kisebb mértékben az olasz és holland nyelvek ismerete is járul. Gondoljuk el: hány magyar értelmiségi indult az életbe 9 (!) nyelv birtokában? Az érett Teleki Pál személyisége nyitott, átfogó ismeretek befogadására alkalmas, mondhatjuk: valódi reneszánsz *l'uomo universale*-é, ugyanakkor testi alkata gyenge, beteges, amely állapota majd idősebb korában tovább romlik, és az a tudatát is negatívan befolyásolja. Valószínűsíthető, hogy szintén a gyermekkori egészségi korlátoltságából fakad gyakori pesszimista önmegítélése, idővel fokozódó depressziója.

Államtudományi doktorátusát követően, már 29 éves korában országgyűlési képviselő, és tanúja a kor (obstrukció által megbénított) magyar parlamentjében folyó szócséplésnek. Ott szerzett tapasztalatai megszilárdítják meggyőződését: a napi alantas párt-

A nyugati homlokzaton a tragédia helyszínét, az egykori emeleti hálósobát a két üres ajtónyílás jelzi

politikától távol kell maradnia; csak akkor fog politikusi tevékenységet folytatni, ha arra a hazájának óhatatlanul szüksége lesz. Mint Lóczy Lajos professzor gyakornoka a földrajztudomány felé fordul, és publikációi hamarosan nemzetközi visszhangot keltve európai hírnevet adnak neki. Tudományos tevékenységét az első világháborúban a szerb, majd olasz fronton is folytatja, bár a háborús körülmények egészségi állapotát tovább rontották. A fronton veséjét TBC támadja meg, és utóbb egyiket el kell távolítani. Ez a betegsége és következményei pszichés állapotát folyamatosan erodálják.

A világháborút követő forradalmi események, majd a kommün feltárja előtte a kommunisták országpusztító, romboló tevékenységét, ami egy életre megutáltatja vele az egész bolsevik rendszert.

Hazai és nemzetközi tudományos híre egyre nő. Már 1913-ban az Akadémia levelező-, majd a háború után rendes tagja, sőt a 30-as évek közepén Hóman Bálint javasolja Teleki gróf kinevezését az MTA elnökének. A megtisztelő feladatot azonban Teleki elhárítja olyan indokkal, hogy azt anyagi szempontok miatt nem engedheti meg magának. Számos mai milliárdos politikusunk ismeretében szinte hihetetlen, hogy egy volt miniszterelnök, egyetemi professzor, a műegyetem rektora, a Corvin-lánc tulajdonosa stb. anyagi okokból legyen kénytelen visszautasítani a legmagasabb hazai tudományos stallumot! A felmerült kérdés egyébként ezután úgy oldódott meg, hogy a Magyar Tudományos Akadémia elnöke Habsburg József főherceg lett, aki ugyan tudományos téren kevésbé tűndökölt, de anyagi gondjai legalább nem voltak.

Még egy emberi, személyiség-meghatározó tényezőt kell említsünk: a barátok befolyásoló szerepét. Teleki gróf társadalmi helyzetéből fakadóan nagyon széles ismeretségi körrel rendelkezik, tagja a kor arisztokratái által alkotott társasági kapcsolati hálózatának, de barátira, igazi barátira ott nem talál.

Felnőttkori életét két meghatározó fontosságú barátság szövi át: Cholnoky Jenőé, a tudományegyetem későbbi geográfus professzoráé és nagybányai Horthy Miklóse, a későbbi kormányzóé. Érdekes, hogy mindkét személy szöges ellentéte a szerény, esendő megjelenésű, a szónoki képességet nélkülöző Teleki grófnak. Cholnokyval Lóczy Lajos professzor gyakornokaként ismerkedik meg, és barátkozik össze. Cholnoky – Telekivel ellentétben – nagyon impulzív, lobbanékony, és különösen fiatalabb korában romantikus, kalandokra mindig kész. Viktor bátyjával, a későbbi regény és drámaíróval egyetemben, gyerekkorukban a veszprémi piarista gimnázium növendékei. Nagyon értelmes, de égetnivaló komisz kölykök, és „hóstetteik” híre akkoriban bejárta Veszprém városát. Horthy ugyancsak világlátott, fiatalon a kor szavával élve „snájdig” tengerésztiszt, sikeres sportember, megjelenésében és mentalitásában egyaránt Teleki ellentéte. Kapcsolatuk bensőséges jellegét azonban mi sem igazolja jobban, mint az, hogy Teleki az egyetlen, akivel a kormányzó kölcsönös pertuban állt.

Teleki Pál az első – 1920 évi – miniszterelnökségét követően teljesen elfordul a napi politikától, figyelmét

kizárólag a jövő *elit-generáció felnevelése* irányába fordítja. Meggyőződése, hogy a csonka haza csak akkor remélheti felvirágzását, ha az arra érdemtelenné vált politikai vezetését egy friss, erkölcsében és tudásában egyaránt új, ép nemzedék váltja fel. Szerinte a szakmai képzések átfogóak, több tudományból merítőnek kell lennie. Ennek az újelitet nevelő programnak alábbi három útját, három gyökerét vélte szükségesnek.

A *cserkészettel* úgy került kapcsolatba, hogy fia, aki ugyancsak a Budapesti Piarista Gimnázium diákja, az iskola Sík Sándor vezette 2. sz. BKG cserkész-csapatának a tagja. Teleki a fián keresztül ismeri meg a cserkészrendkívül pozitív, nevelő programját. 1922 elején Horthy Telekit főcserkészsé nevezi ki, de a következő évben – a már említett súlyos betegsége miatt – kénytelen lemondani. A továbbiakban mint tiszteletbeli Főcserkész tevékenykedik, de a piarista öregcserkész csapatnak élete végéig tagja. A cserkészeten belül is számos piarista kapcsolata van, így például ő az 1933 évi gödöllői dzsembori parancsnoka, és helyettese a piarista Sík Sándor. Teleki az eljövendő, országot vezető elit kialakításában az öregcserkész mozgalmának is jelentős szerepet szánt.

A nemzetnevelés másik fontos útja az *Eötvös Kollégiummal* kapcsolatos. A kollégiumot a francia Ecole Normale Supérieure mintájára 1895-ben alapították, olyan bentlakásos intézményt hozva létre, amely a minőségi tanár- és tudósképzésnek ad otthont. Teleki 1921-től élete végéig a kollégium kurátora. A tanárképzés minőségi feljavítása egyébként is Teleki alapvető eszméje, mert csak az által remélhető a középiskolai tanuló ifjúság neveltetési színvonalának jelentős emelése.

A harmadik nemzetnevelési útja a *közgazdasági kar* feletti babáskodása volt. Már korán felismeri, hogy az ország irányításában vezető szerepet vállaló gazdasági szakembereknek igazi nemzethűsége nélkül lehetetlen az ország anyagi alapjának megteremtése. Négy ízben a Közgazdasági Kar dékánja, amely majd 1934-ben egyesül a Műegyetemmel. Annak az 1937-38 években ő a rektora.

Fájdalmas, hogy Teleki korai tragikus halála, valamint az azt követő történelmi katasztrófa miatt nemzetnevelési koncepciója befejezetlen, csonka maradt; mindössze néhány volt tanítványa, egykori munkatársa vitte tovább szellemiségét.

A világháborút megelőző időszak olyan gondokkal terhes, hogy Teleki másodízben is vállalja a miniszterelnökséget. Bár ő mindvégig az angolbarát politika híve, az a körülmény, hogy a nyugati hatalmak számára Magyarország – az önmaguk gazdasági, szociális, gyarmati stb. gondjai mellett – mind csekélyebb fontosságú, ez hazánkat a földrajzilag szomszédos, nemzetiszocialista nagyhatalom, Németország függőségébe kényszeríti. A háború elejének német sikerei, valamint az, hogy a két bécsi döntésben a németeknek volt köszönhető a trianoni békediktátumban elvesztett magyarlakta területek visszacsatolása, mindez belpolitikai vonatkozásban a radikális jobboldal erősödéséhez vezetett. Az 1939. évi választás során a kormánypárti parlamenti frakció személyi álló-

mánya is jórészt kicserélődött, amennyiben Teleki mérsékelt híveit Imrédy nácibarát, radikális értelmiségi csapata váltotta fel.

1939-től Teleki – mint a földtudomány avatott szaktekintélye – világosan látta, hogy az óriási tartalékokkal rendelkező nyugati hatalmak a mind szélesedő háború biztos nyertesei lesznek. Ha azonban – előrelátásának és az ország távlati érdekeinek megfelelően – nyíltan szembeszállna a náccal, az azonnali német megszállást eredményezne, elveszítenénk az eddig visszakapott országrészeket, és a németek olyan mértékben fosztanak ki hazánkat, amire még nem volt példa. Ha viszont Magyarország egyértelműen a német oldalra áll, a súlyos anyagi károk és a kiszámíthatatlan embervesztés elkerülhetetlen, ráadásul a biztosan vesztes háborút követően majd fizetnünk kell, amiért a náci Németország mellett harcoltunk.

A beszűkülő világ egyetlen lehetőségeként számára a semlegesség állapotának mennél további fenntartása maradt. A gyakorlatban ezt szolgálta a „nyitott ablak” politikája. 1939-ig Lengyelország, majd annak eleste után Jugoszlávia felé kereste a kiutat, amely utóbbi az 1940 decemberében megkötött „örök baráti szerződésben” manifesztálódott. Belgrád politikai bizonytalansága 1941 elején előbb német, majd nyugat-barát rendszereket vet a felszínre, és ez Berlint arra ösztönzi, hogy a tőle megszokott villámháborús eljárással lerohanja a délszláv királyságot. Ehhez azonban a Wehrmachtnak a magyar-jugoszláv határ mentén lehetséges felvonulására és a Honvédség tevőleges részvételére lenne szükség. Ugyanakkor Hitler megígéri: amennyiben mi kezdünk támadást Jugoszlávia ellen, határunkat az eredeti, „1000 éves” határ vonaláig tolhatjuk előre. Teleki számára világos: a semlegesség tovább nem tartható. Döntenie kell egy olyan dilemmában, amelynek jó megoldása nincs. Ő, aki eddig a revízió élharcosa volt, objektíve is súlyos erkölcsi válságba kerül, amelyet tovább ront, hogy a Kormányzó – akinek két évtizeden át közvetlen tanácsadója lehetett – elfordul tőle. Cholnoky professzorhoz fűződő régi barátsága is meglazul, gyermekei már felnőve elhagyták a szülői házat, és ezekben a kritikus napokban értesül: mind édesanyja, mind felesége halálos beteg. Egyedül maradt. A történelmi felelősség mellett, hogy nem tartotta vissza Horthyt a németek ajánlatának elfogadásától, a magány, a depressziósok legfőbb veszedelme tör rá. Nincs már senkije, akivel mázsás, nyomasztó gondjait, politikájának csődjét megoszthatná. Azon az utolsó álmatlan hajnalon a testi és lelki betegségekkel szagató fejförccsel küszködő, elcsigázott ember nem bírja tovább. Az öngyilkos halál – úgy érzi – az egyetlen, ami megoldja a megoldhatatlant, és végét szakítja évtizedes testi-lelki szenvedésének. Teleki gróf önként vállalt halálának pillanatában kezdődik hazánk történelmének egyik letragikusabb korszaka. Itt, az emeleti szobában eldőrdült browning tüze a mi világháborúnk első lövése.

Jómagam Telekit személyesen nem ismertem, de az ő tudományos szellemiségét tovább éltető több munkatársával lehetett kapcsolatom. Megemlíthetem az

Afrika-kutató Kádár Lászlót, aki Teleki tanítványa, majd tanársegédje volt. Kádárt – én, az akkor fiatal geológuskutató – az ötvenes évek közepén mint a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem egyik legjelentősebb professzorát, dékánját ismerhettem meg. Hallgattam előadását, és a magam szakmai pályáját a tőle hallottak, az ő kísérleti földrajzi laboratóriumában látottak döntően befolyásolták. Szorosabb kapcsolatom volt Teleki egyik legközvetlenebb munkatársával, mint az Államtudományi Intézet igazgatóságában utódjával, dr. Rónai Andrással, aki 1945 után – szakítva addigi rendkívül eredményes tudományos kutatási területével – a Földtani Intézet Síkvidéki Osztálya vezetőjeként múlhatatlan érdemeket szerzett hazánk földtudományi feltárásában. Számos esetben volt lehetőségem vele beszélgetni, és – mint két régi cserkésznek – a szűkebb szakmánkon túl is volt miről. Egyik alkalommal Teleki miniszterelnök halálával kapcsolatos emlékeit idézte föl.

1941. április 3-án reggel a miniszterelnök előszobájából, ahol villámcsapásként éri a miniszterelnök öngyilkosságának híre, Rónai kábultan tántorog ki ide, a Sándor palota elé, és a rémülettől félig öntudatlanul bámul le a Sikló mellett a ködös városra. A városból egyszerre motorberregés hallatszik, majd látja, hogy az első motorkerékpáros Wehrmacht előőr s a Fő utcából beér a Clark Ádám térre, majd tovább nyomul a

*A cserkészek védőszentje, Szent György
domborműve a keleti homlokzaton (lebontva)*

Duna mentén a jugoszláv határ felé. Teleki teste még ki sem hűlt, és a német hadsereg máris megkezdte felvonulását, mi meg ezzel beléptünk – annak minden előre látható végzetes következményét magunkra vállalva – a világháborúba.

Dr. Pesty László, Piarista konfráter

(Fényképek Farkas Zsolttól és dr. Zakar András: Dr. Teleki Pál halála c. kötetéből, Bécs, 1983.; képszerkesztő: Farkas Zsolt)

Dr. Erdő Péter bíboros vatikáni kinevezése

XVI. Benedek pápa 2011. január 29-én a Szentszéki Államtitkárság Államközi Kapcsolatok részlege bíborosi és püspöki tanácsának tagjává nevezte ki Erdő Péter bíborost, esztergom-budapesti érseket, aki 1970-ben érettségizett budapesti gimnáziumunkban.

II. János Pál pápa 1988. június 28-án közzétett Pastor Bonus kezdetű apostoli konstitúciójának negyvenedik cikkelye szerint az államtitkárság közelről segíti a pápát legfőbb küldetésének gyakorlatában. Elnöke a mindenkor szentszéki bíboros államtitkár. Két szekcióra oszlik: az egyik az általános ügyek részlege, amelyet közvetlenül az államtitkársági helyettes irányít, a másik pedig az államközi kapcsolatok részlege.

Az apostoli konstitúció értelmében ez utóbbi munkáját meghatározott számú bíboros, valamint néhány püspök segíti.

A bíborosi és püspöki tanács tagjai közé még a következő három bíborost nevezte ki a pápa: Marc Ouelle-t, a Püspöki Kongregáció prefektusát, Fortunato Baldelli főpenitenciáriust, valamint Raymond Leo Burke-öt, az Apostoli Szignatúra Legfelsőbb Bíróságának prefektusát. (forrás: Új Ember Katolikus Hetilap – 2011. február 06.)

A Bíboros Úr kinevezéséhez szívből gratulálunk!

Elindult a csíkszeredai Piarista Tanulmányi Ház önálló honlapja

Tavaszt idéző színekkel, vidám betűkkel és rögtön gazdag tartalommal indult el Sárközi Sándor Sch. P. rendtársunk szerkesztésében a csíkszeredai Piarista Tanulmányi Ház honlapja: <http://csikszereda.piarista.hu/>

A piaristák Csíkszeredában, a Piarista Tanulmányi Házban lelki-szellemi-szabadidős lehetőségeket és programokat kínálnak a betérőknek. Emellett eljárnak a város különböző iskoláiba és bentlakásaiba, segítik a fiatalok emberi-hitbeli elmélyülését a vallásosság, a tudományok és a játékoság jegyében.

A ház ezenkívül lehetőséget ad különféle kurzusok, lelkinapok megtartásához, valamint szálláshelyet is kínál az erre járó családok-rendtársak számára.

A veszprémi piarista alapítás 300 éve

300 évvel ezelőtt, 1711 októberében érkeztek az első piaristák a mai (tiranoni) Magyarország területére a veszprémi püspök, gróf Volkra Ottó hívására. Ezt követően nyíltak sorban a piaristák iskolái: Vácott, Kecskeméten, Pesten, Szegeden és Debrecenben egy évtized leforgása alatt... A jeles évfordulóra egyéves programmal készülnek a veszprémi öregdiákok az utódiskola, a Lovassy László Gimnázium közösségével együtt. A programok több síkon teljesülnek: havonta háromféle megemlékezést is rendeznek:

- a szorosan vett piarista múlt veszprémi tanáraitól és diákjairól a hónap utolsó vasárnapján a Szent Anna kápolnában;
- a Lovassy Gimnázium kiváló öregdiákjainak előadássorozatával;
- a veszprémi öregdiákok diákszövetségi tagozata szintén havonta tart színvonalas előadásokat, megemlékezéseket. Ezeknek előadóit és témáit az alábbiakban közöljük.

A jubileumi ünnepséget 2011. október 22-re tervezik: hálaadó szentmise a veszprémi Bazilikában, emléktábla-avatás a régi gimnázium falán, koszorúzás, ünnepi közgyűlés az utódiskolában, agapé... A jubileumi ünnepségek kísérője a „piarista kiállítás” a Lovassy Gimnáziumban (megnyitás március 8-án), majd szeptemberben a Gizella királyné Múzeumban.

Időpontok, előadók:

- 2010. november 8. Borián Tibor Sch.P.: A piaristák veszprémi évszázadai
- 2010. december 3. Lechner László: Piarista regőcsserkészlet, piarista néptánc-múlt
- 2011. január 10. Gubicza Ferenc: Mezőgazdaságunk helyzete. Agrárképzés a Pannon Egyetemen
- 2011. február 7. Dr. Horeczky Károly: Jogászi és bírósági pályán
- 2011. március 7. Köveskúti György: Piarista diákok az erdő szolgálatában
- 2011. április 4. Varga Szabolcs: Pénzügyi válságok kezelhetősége a bankszektorban
- 2011. május 2. Prof. Dr. Angeli István: Történetek magamról, illetve a fizikáról
- 2011. június 6. Prof. Dr. Mádl Ferenc: A magyarok békés forradalma az Antall-kormány idején

Piarista vacsora Vácon, immáron hatodik alkalommal

Hatodik alkalommal tartottuk meg 2011. február 18-án, a kecskeméti piarista hagyomány nyomán, az immár rendszeresnek nevezhető Piarista vacsorát a váci tagozat szervezésében. A szokásosnak nevezhető arányban jelentek meg kb. kétharmad arányban az iskolabezárás előtti öregdiákok és a maradék egyharmad részben a rendszer-váltás utáni öregdiákság.

Természetesen a volt és mostani tanári kar egy része is képviseltette magát: Nyeste Pál igazgató úr, Nemes György atya, Pinke József tanár úr, (akinek most jelent meg új könyve Váci utcák, váci emberek címmel), valamint a tartományfőnök úr, Urbán József is.

A remek kétfogásos vacsorát szentmise előzte meg, majd a vacsora után az iskola nemrég átadott, felújításon átesett dísztermének bemutatása következett. A fiatalok vezetésével a váci tagozat öregdiák klubjának szabad beszélgetése zárta az estét. A vacsora menüje sült csirke és tokányosan elkészített sertésszelet volt, vegyes körettel és savanyúsággal. Nem hiányzott a finom vörösbor sem az asztalokról, akadt közöttük Piarista Bor is. Házi recept alapján készített diótorta zárta a fogásokat.

A szervezés oroszlánrészét az idősebb generáció vállalta magára, melynek stafétabotját jelképesen

idén továbbadták a fiataloknak, hozzáteve, hogy természetesen vendégként szívesen jönnek a további vacsorák rendezvényeire is.

Mintegy százhusz fő vett részt az eseményen, noha a késő estig tartó klub-béli beszélgetésbe csak kevesen csatlakoztak, azok is inkább a fiatalabb generációból. A klub zárása kb. fél kettő tájban történt az élet kisebb és nagyobb dolgainak megbeszélése után.

Várva a legközelebbi találkozás lehetőségét, örömmel adok hírt az ilyen és hasonló rendezvényekről, Vácról.

Remélem, évről évre egyre többen leszünk jelen a váci piarista vacsorán!

Kosinsky József, Vác, 1998 A

GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS SZERZETESRENDEK KÖZÖTT

Servitor pro multis – szolgálat sokakért. Az Új Ember 2011. január 30-i számában Hervai Pál beszámol a „Servitor pro multis Kft.” tevékenységéről, amely a sikeres gazdasági együttműködést segíti elő a jezsuita, a bencés, a ferences és a piarista rend számára. A tartalmi kérdésekben a szerzetesrendek döntenek, az üzleti ügyekben pedig a professzionális menedzsmentet biztosító cég.

A Servitor Pro Multis Kft. négy katolikus férfi szerzetesrend (bencések, ferencesek, jezsuiták, piaristák) és a Portus Buda group Zrt. közös vállalkozásaként született, azzal a céllal, hogy szerzetesrendeknek, egyházi intézményeknek, karitatív szervezeteknek olyan szolgáltatásokat nyújtson, melyek segítségével az adott szervezetek működése, fenntartása hatékonyabbá válik és ezzel több erőforrás jusson a szervezet főtevékenységére.

A Servitor piaci szereplőként is a tulajdonosi kör által képviselt értékrendet tudja magáénak. A Servitor tevékenységének sikerét mutatja, hogy partnereink között már 10 szerzetesrend és több katolikus, református és evangélikus intézmény, illetve egyesület is található. A kialakított beszerzési társulások, valamint gazdálkodást támogató tevékenységünk révén partnereink számára korábbi működésükhöz képest több tíz millió forintos nagyságrendben tudunk megtakarítást elérni. Tevékenységünk jelenleg az energia (áram és gáz), üzemanyag, papír-

irodaszer és vegyiáru beszerzési területekre terjed ki, de tagjaink igényeihez igazodva szolgáltatásaink körét igyekszünk folyamatosan bővíteni.

Hogyan működik?

A Servitor adatokat kér a csatlakozni kívánóktól egy adott beszerzési területre vonatkozóan, a belépő intézmény fogyasztási szokásait illetően (pl. mennyi, milyen irodaszert szerez be milyen rendszerességgel, milyen növekedési/csökkenési tendenciát mutat ez).

Az igények alapján a Servitor beszerzési társulást szervez. A társulás összигényei alapján a Servitor tendert bonyolít le, egy (vagy több) iparági szakmai tanácsadó részvételével. A résztvevő számára ez nem jelent mást, mint, hogy a beszerzési társuláshoz való csatlakozástól kezdve az adott termékekre és szolgáltatásokra a korábbiaknál kevesebbet költ, mert így közösen – a beszerzési társulásban együttműködő felek – mennyiségi kedvezményt érhetnek el az adott beszállítónál.

Bizonyos szolgáltatásainknál a kimutatható megtakarítás egy előre megállapított és szerződésben rögzített részét kapja meg a Servitor saját működése fenntartására és fejlesztésére. Ezen szolgáltatási díj mértékét folyamatosan csökkentjük, ahogy a beszerzési társulásokban résztvevők száma nő, hiszen a Servitor a tulajdonosok döntése alapján a bevételeiből kizárólag saját működését finanszírozza, nyereségre a tulajdonosok nem tartanak igényt.

www.servitor.hu

Állami elismerések 2011. március 15-ére

Dr. Oláh György

a Széchenyi Nagydíj kitüntetésben részesült. Nobel-díjas kémikus, az MTA tiszteleti tagja világszerre számon tartott és nagyra becsült kémiai kutatásaiért és eredményeiért, azoknak ma már klasszikusnak számító tanulmányokban és könyvekben való közzétételéért, a kémiai tudományok fejlesztése, eredményessége, a kutatási eredmények gyakorlati hasznosítása érdekében végzett tudományos munkásságáért, az új tudósnemzedékek számára példaképül szolgáló életpályájáért.

Dr. Oláh György a Budapesti Piarista Gimnáziumba járt, 1945-ben érettségizett.

Dr. Kerényi Lajos

a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje (polgári tagozat) kitüntetését vehette át. A Tatai Piarista Gimnáziumban – szovjetorosz hadifogságát, egy Donyec-medencei bányában végzett kényszermunkáját követően – csak 1946-ban érettségizhetett. Piarista szerzetestanár, teológiai doktor. Az esztergomi főegyházmegyében – a fővárosban és vidéken – számos plébánián szolgált. Jelenleg a pesti Szent Kereszt templom plébánosa. Időközben a Kalazantinum spirituális, hittanár a budai Szent Margit Gimnáziumban.

A fiatalság és a betegek fáradhatatlan, kitartó szolgálatának elismerését is jelképezi a kitüntetés.

Dr. Entz Béla

a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje (polgári tagozat) kitüntetését érdemelte ki. Állami-díjas biológus, az MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézete nyugalmazott tudományos főmunkatársa nemzetközileg is nagyra becsült hidrobiológiai kutatásaiért, oktatói és tudományos ismeretterjesztői tevékenységéért, példaértékű életpályája elismeréseként.

Dr. Entz Béla a Budapesti Piarista Gimnáziumot 1938-ban végezte.

Görbe László

a Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt kitüntetését kapta. A Kecskeméti Piarista Gimnáziumban 1965-ben érettségizett. Piarista szerzetestanár. Kecskeméten, Budapesten tanított. Óvodai, általános iskolai főigazgató. Veszprémben, Budapesten iskolaigazgató. Jelenleg a budai Szent Margit Gimnáziumot igazgatja.

A kitüntetésekhez szívből gratulál diákszövetségünk nevében is a PIARISTA DIÁK Sajtóbizottsága!

Hírek az ausztriai diákszövetség életéről

Az Osztrák Piarista Diákszövetség titkárától, Mathias Rieger barátunktól rövid tájékoztatást kaptunk a szövetségük utóbbi időben rendezett programjairól. Megtudtuk, hogy a gimnáziumi épületben novemberben egy régi piarista diák, dr. Alexander Zembsch előadást tartott a mesterséges csípő-izületről. Ezen az összejövetelen határozták el, hogy mostantól kezdve egy orvoscsoporthoz a gimnázium épületében rendszeresen fog összejönni. Ezen aktuális szakmai vélemények ki-cserélésére, egyben az érdeklődők részére előadások tartására fog sor kerülni. Decemberben rendezték meg a hagyományos piarista Adventestét, szintén a gimnázium épületében. A 10-14 év közötti diákok betlehemi játékkal tették emlékezetessé az esti programot. Az ünnepi eseményen tanárok, diákok, szülők és volt diákok nagy számban jelentek meg.

Arról is tájékoztatást kaptunk, hogy március 19-én ren-

dezik meg a 36. Piarista Bált, melyre szövetségünk vezetősége részéről Oberfrank Ferenc elnököt és Várgedő Tamás választmányi elnököt, valamint kapcsolattartónkat meghívták. A bált ismét az igen előkelő Auersperg Palota pompás termeiben tartják, ott, ahol a tavalyi bálon a BBC a bálról közvetítést adott, sőt az ott látott keringőt filmre is felvették. Ilyen előzmények után biztosak abban, hogy az idei bál is színpompás esemény, igazi ünnep lesz. Tavasszal a közgyűlésünkön ismét lehetőség lesz arra, hogy az évente oly alaposan kiválasztott kiváló piarista borokat a tagok megkóstolhassák.

Szintén tavaszra tervezik azt a konferenciát, melyen a szövetségük jövőjéről, főleg tevékenységük „aktivizálásáról” lesz szó.

Kölcsei Tamás

IM MEMORIAM

Tavaly novemberben hunyt el kedves volt iskolatársunk, **Nagy Ödön**. A Budapesti Piarista Gimnáziumnak volt tanulója (osztályfőnök: Vékey Károly), és ebben a Duna-parti épületben érettségizett 1950-ben (de már az egyházi iskolák államosítása után a jogutód Ady Endre Gimnáziumban).

Életét a Sors nem kísérte kiemelkedő karrierrel, sikerekkel, de szerényen, a kosárlabda-sportnak hódolva élete végéig megőrizte a piarista szellemet.

Egykori osztálytársai, Antall József és Szűcs Ervin javaslatára már az újjáalakulás kezdetén a Diákszövetség tagja lett, rendszeresen részt vett osztálytársai megemlékezéseiben és sajnálatos temetési szertartásain.

Eleméry József

A következő levelet kaptuk az Egyesült Államokból, Gervay Mihálytól, az ugyancsak Budapesten, 1932–1950 években járt **Gervay József** fiától:

Sajnálattal tudatom Önökkel, hogy édesapám 2011. február 11-én elhunyt. 1931. december 29-én született Budapesten. Szüleim elhagyták Budapestet, amikor az oroszok elleni forradalom kezdődött 1956-ban. Édesapám tanárai a budapesti piaristáknál Magyar László és Meskó Lajos voltak, akiket nagyon szeretett és becsült. Amikor mi ide költöztünk Wilmingtonba, szerettem volna meglátogatni Magyar és Meskó atyákat a devoni piaristáknál, de akkor ők már elhunytak. Édesapámat ez megrázkódtatásként érte, és úgy érezte, hogy ezzel az életének egy nagy része tűnt el. Édesanyámmal együtt biztosak vagyunk abban, hogy már a mennyben vannak, és nagy megbeszéléseket tartanak együtt. Édesapám nagyon büszke volt a budapesti piarista iskolára.

(angolból fordította: Csepely Péter)

R I P

A PIARTOURS 2011. évi útitervei

- **2011. április 30-án**, szombaton egész napos látogatás a szentendrei skanzenbe. Találkozás a Batthyány téren 8:18-kor induló HÉV-nél, vagy 9:00-kor a szentendrei végállomásnál. A belépőjegyet mindenki maga veszi.

- **2011. május 17-21.** 5 napos út a Vajdaságba (a létszám betelt)

- **2011. szeptember 3-án**, szombaton autóbusszos út Nagyvácszonyba (vár, pálos kolostor) és Dörgicsére, a valamikori piarista szőlőgazdaság épületében lévő Granárium-vendéglőbe. Itt ebéd és borkóstoló, valamint a padlástérben lévő múzeum megtekintése. Résztvételi díj az ebédrel és borkóstolóval együtt 5500 Ft, mely összeg a jelentkezéskor fizetendő.

- **2011. szeptember 6-10.** (kedd-szombat) 5 napos észak-nyugat Felvidék út. Útvonal: Komárom–Csallóköz–Szenc–Vöröskő–Nagyszombat–Nyitra–Zsé–Csejte–Beckó–Manini–Szulyó–Csicsmány–Privígye–Bajmóc–Divék–Garamvölgye–Garamszentbenedek–Körmöcbánya–Selmecbánya–Szentantál–Léva–Nagykürtös–Kékkő–Alsósztrégova–Szklabonya–Bény–Párkány–Esztergom–Budapest.

Résztvételi díj: 160 EUR, amely tartalmazza a buszt, a félpanziós szállás és a belépők költségét. Jelentkezéskor 100 EUR előleg, a fennmaradó 60 EUR augusztus 15-ig fizetendő.

- **2011. október 1-én**, szombaton autóbusszos utazás Paks (Makovecz-templom)–Szekszárd–Bátaszék–Mohács–Baja–Kalocsa megtekintésére. Az út költsége 4500 Ft, amely jelentkezéskor fizetendő.

A két egynapos út költsége min. 30 fő jelentkezése esetén érvényes.

TELEKI PÁL MEGEMLÉKEZÉS

Az egykori magyar miniszterelnök tragikus halálának 70. évfordulója indokolta idén is a szokásos megemlékezést április 1-jén du. 4 órakor a Budai Várban fekvő Sándor-palotánál, amely immár a köztársasági elnök hivatali épülete. A Dunára néző kert őrzött, zárt terület, ezért Teleki Pál emléktáblájához bejutni csak előzetes engedéllyel lehet.

Így történt egy éve is, amikor az öregcserkészek, valamint mai fiatalok is gyülekeztünk a Szent György téri parkolóban, hogy – akik még nem jelentkeztek előbb – az utolsó órában a helyszínen megszerezhessék a belépési engedélyt.

Lapunk e számában közöljük az öregcserkész dr. Pesty Lászlónak, piarista diáktársunknak tavaly ott elmondott emlékbeszédét, valamint egy felhívást is:

„A 2.sz. BKG cserkészcsapat Teleki Pál rajának – amelynek vezetője Kovács Mihály piarista volt – egykori zászlóját keressük. (Ennek fényképe egyébként szerepel Bakay Kornél: *Ragyogj cserkészliliom* című könyvében is. Aki tud róla, kérjük szíves értesítését a Diákszövetségbe.

F.Zs.

MATURALAPOK

A Magyar Piarista Diákszövetség, a Piarista Tartományfőnökséggel és a Piarista Iskolákkal közösen, a 2010-2011. tanévben is szeretnénk a nevezetes (50, 60, 65, 70 és 75 éves,) érettségi találkozókon résztvevőket, arany-, gyémánt-, vas-, rubin- és platina- Matura-emléklappal köszönteni. Ezért kérjük az érettségi találkozók szervezőit, hogy a következő adatokkal adjanak hírt a találkozóról és emléklap igényükről:

– az érettségi találkozó helye; – az érettségi találkozó időpontja; – az érettségizető iskola megnevezése; – az érettségi éve; – az érettségizők névsora (az érettségi bizonyítványban szereplő névvel), továbbá a találkozó szervezőjének adatai (név, lakcím, telefon, email-cím).

A Maturalap megrendeléshez Adatlap letölthető a www.diaksov.piar.hu honlapunkon a Diákszövetség legördülő fülben, a Maturalap megrendelés úton, illetve igényelhető a (1) 486-4432-es telefonszámon és személyesen a Diákszövetség irodájában.

Az adatszolgáltatási határidő: **2011. április 15.**

A Maturalapok előállítási költsége 300 Ft.

Kérjük az igénylőket, hogy idejében jelentkezzenek kapcsolattartójuknál az adatok közlésével!

Acél Zsolt: Orpheus éneke

Megjelent Acél Zsolt kecskeméti piarista tanár doktori értekezése, amelyet az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 2009 májusában védett meg:

Orpheus éneke – Ovidius metapoétikus elbeszélései a *Metamorphoses*ben
(Classica & Theoria 2, sorozatszerkesztők: Déri Balázs és Tamás Ábel)
Ráció Kiadó, 2011, 256 oldal, 2800 Ft

Ovidius és Orpheus: egy költő a korai császárság Rómájából, egy másik a görög mitológia örök jelenéből. Az *Átváltozások* 10. könyvében a két költő hangja összeolvad: az ovidiusi elbeszélő átadja a szót a mitikus dalnoknak, aki az egész mű szempontjából kulcsfontosságú történeteket beszél el. Olyan történeteket, amelyek éppen a költői alkotás természetéről és különösen a *Metamorphoses* poétikájáról árulnak el igen sokat, különösen akkor, ha a megfelelő kérdésekkel faggatjuk őket.

Acél Zsolt monográfiája erre vállalkozik: arra, hogy – a klasszika-filológia eszköztárának immár szerkesztéséül – a 20–21. századi irodalomtudomány különféle megközelítési módjait alkalmazva rámutasson Orpheus énekének korszerűségére, s mindeközben egy pillanatra se tévessze szem elől annak az esztétikai hatásnak a jelentőségét, amelyet a római költő éppen Orpheus alakján keresztül állít a középpontba, immár két évezrede meghatározva a művészet mágikus, varázslatos dimenzióiról való gondolkodást.

Acél Zsolt piarista szerzetes, klasszika-filológus, irodalomtörténész, a Kecskeméti Piarista Iskola tanára. Kutatási területe az Augustus-kori irodalom és az ókori művészetelmélet. A monográfiához kötődő publikációkon túl tanulmányai jelentek meg a 19. és 20. századi magyar költészet történetéből.

A **Classica & Theoria** könyvsorozat célja ókortudomány és modern irodalomtudomány egymáshoz közelítése, illetve eleve adott közelségük tudatosítása. A sorozatban olyan monográfiák és tanulmánykötetek látnak napvilágot, amelyek antik szövegek értelmezésére a modern irodalom- és kultúratudományok belátásainak alkalmazásával vállalkoznak, illetve amelyek alapvető irodalomelméleti problémákat a klasszika-filológia sajátos szempontrendszere felől helyeznek új megvilágításba.

Főtitkári felhívás a 2011. évi tagdíj befizetéséről

Tisztelt Öregdiáktársaim!

A Diákszövetség tagnyilvántartása szerint sajnos sok tagunk elmulasztja, elfelejti befizetni a tagdíjat. Ugyan taglétszámunk és az érdeklődők száma is örövendetesen nő, a Szövetség tagbevétele stagnál, pedig ez az egyik legfontosabb forrásunk, amelyet a rendezvényeink támogatására, újságunk és hírleve-
lünk kiadására, működési költségeinkre fordítunk.

Tisztelettel és nyomatékkal kérjük, hogy akik eddig még nem fizették be az esedékes tagdíjukat, pótolják azt!

Tagdíj: aktív keresők évi 3000 Ft, nyugdíjasoknak, tanulóknak és pártoló tagoknak évi 1500 Ft. Külföldiek tagdíja 40 EUR vagy annak megfelelő más pénznem.

A befizetés megtehető:

– személyesen a Diákszövetség irodájában (Budapest, Piarista köz 1., hivatalos órák: minden hétfőn 10-17 óra között),

– átutalással a Diákszövetség bankszámlájára (Magyar Piarista Diákszövetség, számlaszám: OTP Bank: 11708001-20504685, SWIFT kód: (BIC) OTPVHUB. IBAN szám: HU68 11870 8001 2050 4685 0000 0000,

– vagy az újságunk őszi számával együtt kézbesített csekken.

Kérjük, hogy ha valakinek tudomására jut, hogy valamelyik diáktársunk nehéz anyagi helyzete miatt nem tud eleget tenni tagdíjfizetési kötelezettségének, ezt jelezze a Diákszövetség elnökségének, hogy a szükséges és lehetséges méltányossággal tudjunk eljárni. Gazdálkodásunk egyensúlya miatt sajnos lehetséges, hogy fel kell majd függesztenünk egyes szolgáltatásainkat (például az újság kiküldése) azoknak, akik évek óta tagdíjhátralékot halmoznak fel.

Strommer Pál

A Magyar Piarista Diákszövetség főtitkára

Tagnyilvántartás:

a Diákszövetség irodáján Csepely Péter telefonon: + 36 1 486-4432

e-mailen: csepely38@gmail.com

postán: 1052 Budapest, Piarista köz 1.

Irodai ügyelet: hétfőn 10–15-ig

Felhívás érettségi találkozóra (1951–2011)

„Kerek” évfordulós öregdiák-társaink közül az 1951-ben Pesten végzett A és B osztályosok – az előzetes adatok szerint – június 4-én (szombat) tartják 60 esztendő érettségi találkozójukat előreláthatólag a „Liget” étteremben (XIII. Újpesti rakpart 4. szám: 6 órákor). A Mikszáth-téri gimnázium kápolnájában 4 órákor misére, utána annak egyik osztálytermében a Gyémánt Matura-émléklapok átvételére és beszélgetésre jövőnk össze. Bizonyos azonban, hogy a Duna-parti kápolna felújítása ekkorra még nem fejeződik be, a Diákszövetség irodájának az új elhelyezése ugyancsak bizonytalan, ezért legfeljebb az akkor már ott működő gimnázium tekinthető majd meg, de a rendház nélkül. A program pontosítását még idejében telefon, illetve postai levél útján, a birtokunkban lévő név- és címlistánk alapján végezzük (A és B osztály: mintegy 20-20 adat).

A Matura-lapok legkésőbb április 15-ig rendelkezhetők meg a Diákszövetség irodájában, a honlapon, telefonon, illetve személyesen (lásd a Piarista Diák 20. oldalán) az alábbi adatok közlésével: név, érettségi éve és a gimnázium neve. Ezeket az adatokat elküldhetitek pár nappal korábban Pataki Ervinnek (ugyancsak a Piarista Diák 20. oldala szerinti módon, vagy a 2584-852 számra), illetve Farkas Zsoltnak (a 3565-987 telefonon)

F.Zs.

Magyar Piarista Diákszövetség Közhasznú szervezet
Adószám: 19013581-1-41 **Elnök:** Dr. Oberfrank Ferenc +36 20 552-0189
Számlaszám: OTP Bank: 11708001-20504685
SWIFT kód: (BIC) OTPVHUB
IBAN szám: HU68 1170 8001 2050 4685 0000 0000

Piarista Alapítvány (Alapító: Magyar Piarista Diákszövetség)
Közhasznú szervezet **Adószám:** 19013598-1-41
Kuratórium elnök: Görbe László +36 20 478-8888
Számlaszám: ERSTE Bank: 11991102-02103154
SWIFT kód: (BIC) GIBAHUB
IBAN szám: HU29 1199 1102 0210 3154 0000 0000

Gazdasági ügyek: Pataki Ervin (+36 30) 397 2037; 1052 Budapest, Piarista köz 1.; **Levélcím** 1364 Budapest 4. Pf. 220; Telefon/üzenetrögzítő: (+36 1) 486 44 32; Internet: <http://www.diakszov.piar.hu>; e-mail cím: diakszov@piar.hu
Hivatalos órák: Budapest, Piarista köz 1. I. emelet alatt minden hétfőn 15-17 óra között; ügyelet: hétfőn 10-15 és óra között (Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola)

Tagdíj: aktív keresők évi 3000 Ft, nyugdíjasoknak, tanulóknak és pártoló tagoknak évi 1500 Ft. Külföldiek tagdíja 40 Euro, vagy annak megfelelő más pénznem. **Adományokat** a fenti számlákon köszönettel fogadunk. Név, lakcím, adóazonosító / adószám megadása esetén adókedvezmény igénybeviteléhez igazolást adunk. Befizetés a házi pénztárban a hivatalos ügyeleti órákban, a kiküldött csekkel, vagy banki átutalással a fenti számlákra.

A Piarista Diák következő, 73. száma 2011. szeptember hónapban jelenik meg.

Lapzárta: 2011. augusztus 10., szerda

Piarista Diák • Kiadja a Magyar Piarista Diákszövetség • Nyilvántartási szám: 163/440/1/2008
Szerkesztette a Sajtóbizottság: Borián Tibor, Bókay László, Farkas Zsolt • Jelen lapszámunk a Nemzeti Civil Alap támogatásával készült. • Tördelés: Logod Bt. • Nyomda: Innova-Print Kft. • Felelős vezető: Komornik Ferenc